

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Διοίκηση Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακή Διατριβή

**Αναδιοργάνωση – Επαναλειτουργία Δημοτικής Βιβλιοθήκης.
Μελέτη Περίπτωσης: Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάφου**

Ευγενία Κωνσταντίνου

**Επιβλέπων Καθηγητής
Ανδρέας Ασιώτης**

Απρίλιος 2016

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκηση

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Διοίκηση Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακή Διατριβή

**Αναδιοργάνωση – Επαναλειτουργία Δημοτικής Βιβλιοθήκης.
Μελέτη Περίπτωσης: Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάφου**

Ευγενία Κωνσταντίνου

**Επιβλέπων Καθηγητής
Ανδρέας Ασιώτης**

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή υποβλήθηκε προς μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών

Στη Διοίκηση Επιχειρήσεων
από τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης
του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Απρίλιος 2016

Περίληψη

Η ποιότητα των βιβλιοθηκών αυξάνεται σημαντικά σύμφωνα με τις σύγχρονες τεχνικές του μάνατζμεντ, οι οποίες περιλαμβάνουν τεχνικές αξιολόγησης, παρέχουν δείκτες μέτρησης και βελτίωσης της ποιότητας που έχουν να προσφέρουν προς τους χρήστες τους. Ο σκοπός των βιβλιοθηκών είναι να ικανοποιούν τους χρήστες με την σύμφωνη γνώμη των επιστημόνων πληροφόρησης που είναι πρωτοστάτες στην διάδοση της γνώσης. Ο ρόλος των Δημοτικών Βιβλιοθηκών είναι πολύ σημαντικός γι' αυτό και η παρούσα διατριβή αποσκοπεί στο να μελετήσει την αναδιοργάνωση και την επαναδραστηριοποίηση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου και κατά πόσο είναι ικανοποιημένοι οι χρήστες της μετά από την υλοποίηση του έργου.

Η συγκεκριμένη ερευνητική εργασία παρουσιάζει τα αποτελέσματα μιας ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας όπως αυτά προέκυψαν μέσα από τα δύο ερωτηματολόγια που είχαν ετοιμαστεί για να αποσαφηνιστεί η ικανοποίηση των χρηστών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου. Το ένα ερωτηματολόγιο έχει απαντηθεί από τους χρήστες της βιβλιοθήκης για να αποτυπωθεί το αίσθημα ικανοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών της βιβλιοθήκης και το άλλο ερωτηματολόγιο έχει προσαρμοστεί για να απαντηθεί μόνο από τα συμβαλλόμενα μέρη του Δήμου Πάφου και από την Κυπριακή Ένωση Βιβλιοθηκονόμων – Επιστημόνων Πληροφόρησης που έχουν αναλάβει την διαδικασία ολοκλήρωσης του έργου «Ανασύσταση και επαναλειτουργίας της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου».

Τα αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας έδειξαν πως οι χρήστες της δημοτικής βιβλιοθήκης είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την υλοποίηση του έργου. Η ποιοτική έρευνα έδειξε πως από μεριάς της η διοίκηση είναι επίσης ευχαριστημένοι από την επαναδραστηριοποίηση – αναδιοργάνωση της βιβλιοθήκης και είναι σε θέση να υποστηρίξουν την όλη προσπάθεια που έχει γίνει.

Τέλος παρουσιάζονται πιθανοί τρόποι βελτίωσης της βιβλιοθήκης για πιο αποτελεσματική οργάνωση και διοίκηση, προσδοκώντας να αποτελέσει πρότυπο και για τις άλλες δημοτικές βιβλιοθήκες που παραμένουν αναξιοποίητες.

Summary

The quality of libraries is improving drastically as the years go by due to the implementation of management techniques in to their overall design, operation and evaluation. Managerial evaluation techniques introduce evaluation indexes suggesting new and innovative ways to improve the services offered to the users. The primary scope of a library is the user's satisfaction and coverage of their needs in full compliance to the ideas and methodology suggested by librarian which becomes the prime movers of educational tools such as books. The role of municipality libraries in being sparks of wisdom is of great importance nowadays. Our thesis aims to evaluate the level of satisfaction of the Paphos municipality library users after the organizational reconstruction and reopening.

Our thesis suggests and evaluates the results of the qualitative and quantitative analysis carried out on the information given by the 2 questioners developed. The first questioner was answered by the library users in order to evaluate the level of satisfaction concerning the services provided and the second one was answered by the municipality personnel involved on the reconstruction as well as the members of the librarian committee due to their supervision and overall contribution to the project.

On the one hand the results suggested by the quantitative analysis indicate the high level of user's satisfaction concerning the overall services provided. On the other hand, the qualitative analysis indicated that the supervisors seem to be satisfied from the entire project and they are willing to support similar attempts.

Finally our thesis is presenting ways and processes for further improvement in form of organizational efficiency and administration hoping to become a model for other municipal libraries that remain untapped.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Ασιώτη Ανδρέα για όλη την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγησή του, καθώς και για τις χρήσιμες συμβουλές που μου παρείχε κατά την διάρκεια της εκπόνησης της παρούσας μεταπτυχιακής διατριβής.

Οφείλω επίσης να ευχαριστήσω, την οικογένειά μου και συγκεκριμένα τον άντρα μου Αντρέα Νεοφύτου που στηρίζει την κάθε μου επιλογή με όλη του την αγάπη. Επίσης αφιερώνω την παρούσα διατριβή στην κόρη μου Ελένη που είναι η κινητήριος δύναμή μου.

**Στην κόρη μου,
που με την γέννησή της μου έμαθε
πώς το ένα μπορεί να γίνει
πιο σημαντικό από το άπειρο.**

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1 Εισαγωγή	1
Κεφάλαιο 2 Βιβλιογραφική Ανασκόπηση.....	4
Κεφάλαιο 3 Θεωρητικό Υπόβαθρο	8
3.1 Θεσμός Βιβλιοθηκών	8
3.2 Τι είναι βιβλιοθήκη;	10
3.3 Δημοτική βιβλιοθήκη.....	11
3.3.1 Υπηρεσίες των δημοτικών βιβλιοθηκών.....	13
3.3.2 Διοίκηση δημοτικών βιβλιοθηκών.....	13
3.4. Ρόλος βιβλιοθηκονόμου	17
3.4.1 Ο βιβλιοθηκονόμος ως ενδιάμεσος (intermediary) στην αναζήτηση της πληροφορίας....	18
3.4.2 Ο βιβλιοθηκονόμος ως ειδικός στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην πληροφορία.....	18
3.4.3 Ο βιβλιοθηκονόμος ως εκπαιδευτής του τελικού χρήστη.....	19
3.4.4 Ο βιβλιοθηκονόμος ως σχεδιαστής ιστοσελίδων	19
3.4.5 Ο βιβλιοθηκονόμος ως ερευνητής.....	19
3.4.6 Ο βιβλιοθηκονόμος ως σχεδιαστής διεπαφών.....	20
3.4.7 Ο βιβλιοθηκονόμος ως διαχειριστής της γνώσης (Knowledge Manager)	20
3.5 Βιβλιοθηκονόμος και πληροφοριακή παιδεία	20
3.6 Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάφου	21
Κεφάλαιο 4 Μεθοδολογία Έρευνας.....	25
4.1 Σκοπός έρευνας:.....	25
4.2 Σχεδιασμός μελέτης	26
4.3 Πεδίο Διεξαγωγής της μελέτης	26
4.4 Πληθυσμός Μελέτης.....	26
4.5 Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου – Παρουσίαση	27
4.6 Μέθοδος Συλλογής Δεδομένων.....	27
4.7 Συλλογή και Ανάλυση Δεδομένων	28
Κεφάλαιο 5 Ανάλυση Αποτελεσμάτων	29
5.1 Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων	29
5.1.1 Χρήση Βιβλιοθήκης	32
5.1.2 Βιβλιοθήκη και μέλλον.....	34
5.1.3 Βιβλιοθήκη – Συναισθηματική συσχέτιση (Affect to Service)	35
5.1.4 Βιβλιοθήκη – Φυσικό χώρος (Library as Place).....	38
5.1.5 Βιβλιοθήκη – Πληροφορία (Information Control)	41

5.1.6 Βιβλιοθήκη – Πληροφοριακή παιδεία (Information Literacy).....	44
5.1.7 Βιβλιοθήκη – Γενική ικανοποίηση χρηστών (General Information).....	45
5.2 Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων	47
Κεφάλαιο 6 Συμπεράσματα	51
6.1 Συμπεράσματα ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας.....	51
6.2 Προβλήματα κατά την διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας.....	54
6.3 Προτάσεις.....	54
Κεφάλαιο 7 Επίλογος	58
Παράρτημα Α	60
A.1 Ερωτηματολόγιο Ικανοποίησης Χρηστών	60
A.2 Ερωτηματολόγιο προς τα Συμβαλλόμενα Μέρη ΚΕΒΕΠ –Δήμος Πάφου.....	63
Βιβλιογραφία	65

Κεφάλαιο 1

Εισαγωγή

Οι δημοτικές βιβλιοθήκες αποτελούν μια ιδιαίτερη δύναμη προς την εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Αποτελεί τοπικό κέντρο πληροφόρησης και ενίσχυση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των πολιτών. Οι δημοτικές βιβλιοθήκες είναι στην ευχέρεια όλων των κοινοτήτων ανεξαρτήτου φύλου, εκπαίδευσης, ηλικίας και κοινωνικής τάξης. Δεν υπάρχει ιδιαίτερη διαφοροποίηση μεταξύ δημόσιας και δημοτικής βιβλιοθήκης εκτός από το ότι ανήκουν σε διαφορετική διοικητική υπόσταση. Η αποστολή τους είναι κοινή.

Αποστολή μιας δημοτικής βιβλιοθήκης είναι η πληροφόρηση, βασική εκπαίδευση χρηστών, παιδεία και πολιτισμός είναι από τις βασικές υπηρεσίες της. Οι βιβλιοθήκες αδιαμφισβήτητα διαδραματίζουν μεγάλο και καθοριστικό ρόλο στην διάδοση της γνώσης και τις πληροφορίες. Ακόμα και μέσω οικονομικής κρίσης οι βιβλιοθήκες αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και δραστηριότητες, ώστε να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των δυσμενών καταστάσεων, χωρίς να παρεκκλίνουν από τον σκοπό τους. Από μόνες τους οι βιβλιοθήκες καθ' αυτό δεν υφίστανται, οι βιβλιοθηκονόμοι είναι αυτοί που διαδραματίζουν διακριτό ρόλο, ως μεσολαβητές ανάμεσα στον χρήστη, όπου θα τον βοηθήσουν και θα τον κατευθύνουν προς την σωστή οδό για αναζήτηση και ανάκτηση της πληροφορίας. Για τον λόγο αυτό, οι δημοτικές βιβλιοθήκες πρέπει να είναι σε ετοιμότητα να μπορέσουν να ανταποκριθούν πλήρως στις απαιτήσεις των χρηστών τους.

Η παρούσα διατριβή, θα εξετάσει την περίπτωση της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου, η οποία αναδιοργανώθηκε και επαναλειτουργεί με νέα δεδομένα και νέα εργαλεία. Σκοπός είναι να αναδείξει και να περιγράψει την σημαντικότητα της στρατηγικής που ακολουθήθηκε για την αξιολόγηση του υφιστάμενου υλικού, την τμηματοποίηση του υλικού σε κατηγορίες, μηχανογράφηση και ταξιθέτηση του υλικού στα βιβλιοστάσια της βιβλιοθήκης.

Επιδιώκεται η ένταξη της δημοτικής βιβλιοθήκης Δήμου Πάφου, σε ένα ευρύτερο δίκτυο δημόσιων βιβλιοθηκών της Κύπρου ενώ παράλληλα θα αποτελέσει πρότυπο κέντρο πληροφόρησης στο πλαίσιο πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 2017. Επιπλέον θα αξιολογηθεί η πορεία του έργου που έγινε με τους συμβαλλόμενους εταίρους ΚΕΒΕΠ (Κυπριακή Ένωση βιβλιοθηκονόμων – Επιστημόνων Πληροφόρησης). Παράλληλα θα γίνει αξιολόγηση του τρόπου επιλογής, εκπαίδευσης, υποστήριξης των εργαζομένων στο έργο από τον ανάδοχο του έργου.

Τέλος θα γίνει αξιολόγηση προγράμματος προβολής του έργου σε όλα τα στάδια υλοποίησης του. Η έρευνα αξιολόγησης κρίνεται σημαντική μιας και αποτελεί πρότυπη δια τον χώρο της δημοτικής βιβλιοθήκης εργασία, ενώ παράλληλα αποτελεί την πρώτη συντονισμένη εφαρμογή πλαισίου μηχανογράφησης σε διεθνή πρότυπα υπό την εποπτεία και καθοδήγηση της ΚΕΒΕΠ. Ιδιαίτερα αποτελεί πρώτη εφαρμογή πλαισίου συνεργασίας ακαδημαϊκών ιδρυμάτων όπως το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, δήμους, πολιτιστικές υπηρεσίες υπουργείου παιδείας και επαγγελματικής ένωσης.

Η βιβλιογραφία μέχρι σήμερα σε σχετικά θέματα, επικεντρώθηκε κυρίως στην διοίκηση και οργάνωση των δημοτικών βιβλιοθηκών, αναλύοντας την γενική κατάσταση που επικρατεί στις δημοτικές βιβλιοθήκες της Κύπρου που αφορούν θέματα υλικού, χρήστες, προσωπικό κ.α.

Συνεπώς η παρούσα μελέτη, σκοπεύει να διαφοροποιηθεί στην ανάδειξη της διαχείρισης του όλου έργου, την κριτική αξιολόγηση και την στρατηγική ανάπτυξη της βιβλιοθήκης. Η έρευνα αυτή θα αποσκοπεί στο πως η δημοτική βιβλιοθήκη Πάφου θα επαναδραστηριοποιηθεί για να διαφέρει από τις άλλες δημοτικές βιβλιοθήκες της Κύπρου, πως θα καταστεί κέντρο προώθησης της πληροφορίας καθώς επίσης και πως θα καλλιεργήσει την φιλαλαγνώσια προς τους κοινότες.

Η δομή της διατριβής αποτελείται από τα εξής κεφάλαια:

Κεφάλαιο 1, Εισαγωγή, όπου παρουσιάζεται το θέμα της διατριβής συνοπτικά καθώς επίσης παρατίθενται οι στόχοι και οι σκοποί της παρούσας μελέτης.

Κεφάλαιο 2, Βιβλιογραφική ανασκόπηση, όπου στο συγκεκριμένο κεφάλαιο αναφέρονται μερικές μελέτες και έρευνες όπου έχουν διεξαχθεί στον ελληνικό και διεθνή χώρο που αφορά στις δημοτικές βιβλιοθήκες.

Στο Κεφάλαιο 3 παρουσιάζεται το θεωρητικό υπόβαθρο, όπου εξηγείται λεπτομερώς ο όρος της δημοτικής βιβλιοθήκης καθώς παρουσιάζονται και οι υπηρεσίες μιας δημοτικής βιβλιοθήκης. Στο κεφάλαιο αυτό παραθέτονται επίσης και βασικές πληροφορίες για την μελέτη περίπτωσης την Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάφου.

Στο κεφάλαιο 4, Μεθοδολογία της έρευνας, αναπτύσσεται η μεθοδολογική πορεία της έρευνας.

Κεφάλαιο 5, πραγματοποιείται μια λεπτομερώς ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας, όπως αυτά προέκυψαν μετά από την ανάλυση των ερωτηματολογίων.

Κεφάλαιο 6, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα και πιθανές προτάσεις για βελτίωση της στρατηγικής λειτουργίας της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου.

Κεφάλαιο 7, επίλογος.

Στο τέλος ακολουθούν η βιβλιογραφία και τα παραρτήματα που αντιστοιχούν στα δύο ερωτηματολόγια που έχουν διεξαχθεί. Το ένα αφορά την ικανοποίηση των χρηστών της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου με την ολοκλήρωση της αναδιοργάνωσης και το δεύτερο ερωτηματολόγιο αφορά μόνο τους συμβαλλόμενους εταίρους ΚΕΒΕΠ και μέλη από τον ανάδοχο του έργου του Δήμου Πάφου και θα βοηθήσει τον αναγνώστη στην καλύτερη κατανόηση της εργασίας.

Κεφάλαιο 2

Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Παρόμοιας θεματολογίας έρευνες και δημοσιεύσεις σε επιστημονικά άρθρα έχουν διεξαχθεί τόσο στο διεθνή όσο και στον ελληνικό χώρο, σε πλαίσιο διερευνητικό καθώς και σε πιο ερευνητικό επίπεδο για κατοχύρωση μιας ευρύτερης εθνικής πολιτικής δημοτικών βιβλιοθηκών.

Η Κυριακοπούλου Χ. (2011), στο άρθρο “Το σύστημα των δημοτικών βιβλιοθηκών ως ενεργή συνιστώσα στο Εθνικό Δίκτυο βιβλιοθηκών”, επικεντρώνεται να αναδείξει τις δυνατότητες των δημοτικών βιβλιοθηκών με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη, επεξεργασία, διάθεση, διάχυση, συντήρηση και προβολή του υλικού των βιβλιοθηκών, πως θα αντιμετωπιστούν οι ανάγκες των πολιτών μέσα από την παροχή σύγχρονων και καινοτόμων υπηρεσιών για εκπαίδευση, δια βίου μάθηση και επαγγελματική πληροφόρηση προς τους πολίτες. Τέλος παρουσιάζει προτάσεις για ανάπτυξη ενός δικτύου συνεργασιών σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. (Κυριακοπούλου Χ., 2011)

Σύμφωνα με τον Τσιμπόγλου Φ. (2009), στο άρθρο “Η δυναμική των δημοτικών βιβλιοθηκών σε ένα σύστημα εθνικής πολιτικής βιβλιοθηκών, μέσω συνεργατικών δράσεων”, δίνει έμφαση στην ευδοκίμηση των προοπτικών των δημοτικών βιβλιοθηκών, που αφορούν σε κοινά χαρακτηριστικά, προβλήματα, αδυναμίες και προοπτικές εξέλιξης. Επίσης επιχειρεί να δώσει συνεργατικές δράσεις για επίτευξη των στόχων που έχουν θεσπιστεί. (Τσιμπόγλου Φ., 2009)

Στην έρευνα της Παλαμιώτη Σ. (1998), υπερθεματίζει ότι η πρωτοβουλία που παίρνει ένας δήμος να δημιουργήσει μια βιβλιοθήκη και να την οργανώσει σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, αποτελεί γεγονός μεγάλης σημασίας. Περαιτέρω υποστηρίζει ότι η οργάνωση των βιβλιοθηκών με σύγχρονες μεθόδους και σταδιακή μετατροπή σε κέντρα έρευνας θα καθιέρωνε το ρόλο

τους στον κοινωνικό σύνολο και θα πρέπει να γίνει θεσμός από τους πολίτες. (Παλαμιώτη Σ., 1998)

Περαιτέρω η Μάνεση Δ.Κ. (1999), στο βιβλίο της “Κέντρα τεκμηρίωσης και πληροφόρησης: ρόλος, λειτουργίες, οργάνωση” επισημαίνει ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στο γεγονός ότι η βιβλιοθήκη αποτελεί ένα πληροφοριακό οργανισμό με απώτερο σκοπό την εξέλιξη των πληροφοριακών αναγκών του ανθρώπου, καθώς επανεμφανίζεται ως ένας διαχειριστής της γνώσης. Επιπλέον ισχυρίζεται ότι ο νέος ρόλος των βιβλιοθηκών είναι να δημιουργηθούν Κέντρα Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης ως ανεξάρτητοι και αυτόνομοι οργανισμοί σε συνεργασία πάντοτε με την βιβλιοθήκη. Υπερθεματίζει ότι αυτό είναι κάτι πολύ απαραίτητο να πραγματοποιείται γιατί οι βιβλιοθήκες διαθέτουν το αναγκαίο υλικό και τους μηχανισμούς του εντοπισμού του. Διαθέτουν επίσης την υποδομή και την τεχνογνωσία οργάνωσης του υλικού και τον φυσικό χώρο όπου το κοινό θα καταφύγει για την πληροφόρησή του εύκολα και γρήγορα. (Μάνεση Δ.Κ., 1999)

Απόλυτης ομοιομορφίας εργασία που πραγματοποιήθηκε από τον Μπαλατζάρα Μ. (2005), επισημαίνει ότι οι βιβλιοθήκες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε όποιον έρθει αντιμέτωπος με την ανάγκη της συνεχούς πληροφόρησης. Συνήθως σε ένα υβριδικό περιβάλλον οι βιβλιοθήκες δεν εξυπηρετούν μόνο παραδοσιακούς στόχους αλλά μετατρέπονται σε θησαυρούς και δημιουργούς ψηφιακού περιεχομένου. Επισημαίνεται το γεγονός ότι οι βιβλιοθήκες συμβάλλουν στις κοινωνικές αλλαγές, στην ανάπτυξη της γεωγραφικής περιοχής ενός τόπου, απόκτηση νέων δεξιοτήτων και βελτίωση αποτελεσμάτων γενικής εκπαίδευσης, ανταγωνισμού και στον τρόπο διεύρυνσης της δημοκρατίας. Εστιάζεται η επικείμενη εργασία στον ρόλο των βιβλιοθηκών με έμφαση στην δια βίου εκπαίδευση, στους τρόπους εξέλιξης της μάθησης και στο πως θα χαραχτεί μια στρατηγική για να αναπτυχθούν οι συγκεκριμένοι παροχείς εκπαίδευσης. (Μπαλατζάρα Μ., 2005)

Η Τρανταλλίδη Μ. (2004), υποστηρίζει το εξής “οι βιβλιοθήκες είναι ο φυσικός τόπος για την προσφορά ευκαιριών δια βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο και μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του πληθυσμού, την τόνωση της εμπιστοσύνης τους για μάθηση και την ανάπτυξη

κοινωνικών δικτύων που διευκολύνουν και στηρίζουν της πρωτοβουλίες της.” (Τρανταλλίδη 2004).

Από την άλλη, η Δάλιου Δ. (2013), εξέτασε γενικά τις δημοτικές βιβλιοθήκες σύμφωνα με την τοπική κοινωνία αξιολογώντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες έχοντας υπόψη τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο καλών πρακτικών και των προγραμμάτων της. Παραθέτονται προτάσεις όπου θα βοηθήσουν στην βελτίωση των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών, όπως είναι οι συνεργασίες με ευρωπαϊκά προγράμματα, συνεργασίες με διεθνείς οργανισμούς, δήμους και την τοπική αυτοδιοίκηση. Προτείνονται τα εργαλεία αξιολόγησης LISIM, SERVQUAL, LibQUAL+™ για σκοπούς βελτίωσης. Τα αποτελέσματα της συγγραφέως επικεντρώνονται στο πως θα βοηθήσουν στο μέλλον για ένα αποδοτικότερο σχεδιασμό υπηρεσιών βιβλιοθηκών. (Δαλίου Δ., 2013)

Σύμφωνα με την πρόταση που έχει καταθετηθεί από τους εκπροσώπους της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης (ΕΕΒΕΠ), Τσάφου Σ., Κυριακοπούλου Χ. και Πολίτη Δ. (2012), πραγματοποιήθηκε μια εκτενής πρόταση για την εθνική πολιτική των δημοτικών βιβλιοθηκών αποσαφήνισης της θέσης της βιβλιοθήκης πως μπορεί να συμβάλει στην διάδοση της γνώσης. Επίσης παραθέτονται προτάσεις για ανάπτυξη και πιθανές συνεργασίες. Επιπλέον παρουσιάζονται προτάσεις για χρηματοδότηση μέσα από διεθνής προγράμματα. (Τσάφου Σ., Κυριακοπούλου Χ., Πολίτης Δ., 2012)

Από την άλλη πλευρά η Βασιλακάκη Ε. και Χαλεπλιόγλου Α. (2007), έχουν εξετάσει την ανάπτυξη σχεδίων δράσης για τον στρατηγικό σχεδιασμό στην διαχείριση ανθρώπινων πόρων των δημοσίων βιβλιοθηκών στην Ελλάδα όπου υποστηρίζουν ότι αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του ευρύτερου στρατηγικού σχεδιασμού κάθε βιβλιοθήκης. Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε αρχικά με τη χρήση της ανάλυσης SWOT, όπου εντοπίστηκαν τα δυνατά και αδύναμα σημεία των δημοτικών βιβλιοθηκών και μέσα από το σχέδιο δράσης οριοθετήθηκαν οι βασικοί στόχοι των δημοτικών βιβλιοθηκών. Μέσα από τα συμπεράσματά τους προέκυψε ότι οι δημόσιες βιβλιοθήκες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο του σύγχρονου πληροφοριακού γίγνεσθαι. Υποστηρίζουν επίσης ότι οι δημόσιες βιβλιοθήκες αποτελούν «ισχυρό κρίκο

αλυσίδας» για την ανάπτυξη σχεδίων δράσης για την διαχείριση ανθρώπινων πόρων. (Βασιλακάκη Ε., Χαλεπλίογλου Α., 2007)

Η παρούσα εργασία, με βάση την προαναφερθείσα βιβλιογραφία και πηγαίνοντας ένα βήμα παραπέρα, θα αναδείξει και θα περιγράψει την σημαντικότητα της στρατηγικής που ακολουθήθηκε για την αναδιοργάνωση της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου. Επιπροσθέτως εξετάζει το όλο έργο της αναδιοργάνωσης και λειτουργίας καθώς εξετάζει και την κριτική αξιολόγηση και την στρατηγική ανάπτυξη της βιβλιοθήκης. Θα αναδειχθούν οι βέλτιστες κατευθύνσεις για σωστή επαναδραστηριοποίηση της προσδοκώντας τα αποτελέσματα της παρούσας εργασίας να συμβάλουν στην σωστή και δομημένη λειτουργία της εν λόγω βιβλιοθήκης. Η συγκεκριμένη εργασία θα συνεισφέρει στην ευρύτερη βιβλιογραφία γιατί κάτι τέτοιο δεν έχει πραγματοποιηθεί ξανά στον κυπριακό χώρο. Παλαιότερες εργασίες εστιάζονταν κυρίως στην περιγραφή της γενικής διοίκησης και οργάνωσης των δημοτικών βιβλιοθηκών, ενώ η συγκεκριμένη εργασία θα διαφοροποιηθεί στην ανάδειξη της διαχείρισης του όλου έργου.

Κεφάλαιο 3

Θεωρητικό Υπόβαθρο

3.1 Θεσμός Βιβλιοθηκών

Από την ανακάλυψη της γραφής, ισχυριζόμενοι ότι ο άνθρωπος είναι αυτός που την εφεύρε, προέκυψε η ανάγκη για να φυλαχθούν και να διατηρηθούν τα παραγόμενα τεκμήρια. Η πρώτη δημιουργία βιβλιοθήκης γεννήθηκε στην Ανατολή, Ασσυρία, Βαβυλώνα, Αίγυπτο και κατόπιν στην Παλαιστίνη. Ο Πλάτωνας, ήταν αυτός που ανέπτυξε μια βιβλιοθήκη για να υποστηρίξει την διδασκαλία. Σύμφωνα με πηγές κατά την αρχαιότητα και συγκεκριμένα στην κλασική Ελλάδα, φημολογείται ότι ο Πεισίστρατος, είναι αυτός που δημιούργησε την πρώτη δημόσια βιβλιοθήκη στην Αθήνα, ενώ ο Αριστοτέλης είναι αυτός που δημιούργησε την πρώτη ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη. Βλέπουμε ότι ακόμα και μέσα από την αρχαιότητα υπήρξε η ανάγκη για δημιουργία και ανάπτυξη βιβλιοθηκών, είτε για προσωπικό όφελος είτε για μελλοντική αξιολόγηση. Οι βιβλιοθήκες όμως τελειοποιήθηκαν από τους Έλληνες και τους Ρωμαίους.

Κατά την ελληνιστική περίοδο, αξιόλογη δημιουργία βιβλιοθήκης είναι αυτή της Αλεξάνδρειας. Εκείνη η περίοδο ήταν σημαντική γιατί στην συγκεκριμένη εποχή αναπτύχθηκε η επιστημονική δραστηριότητα, καθώς και σημαντικά φιλολογικά έργα.

Κατά την ρωμαϊκή περίοδο είχαν αναπτυχθεί βιβλιοθήκες αλλά δεν ξεπέρασαν τις ελληνικές. Η συνεισφορά των ρωμαίων στην ανάπτυξη είναι σημαντική γιατί εισήχθηκαν καινοτομίες στην αρχιτεκτονική των βιβλιοθηκών, που αφορούν κυρίως την οργάνωση μιας βιβλιοθήκης, καθώς και στα άτομα που την λειτουργούν και την διευθύνουν. Πιο συγκεκριμένα μια βιβλιοθήκη διοικείται από τον διευθυντή. Άλλοι υπάλληλοι οι οποίοι στελέχωναν μια βιβλιοθήκη κατά τα ρωμαϊκά χρόνια ήταν οι αντιγραφείς (*librarii*), παλαιογράφοι (*antiquarii*) καθώς και βιβλιοθηκάριοι.

Κατά την αρχαιότητα πολλές ήταν οι βιβλιοθήκες που καταστράφηκαν από πολέμους, ενώ πολλές βιβλιοθήκες «χάθηκαν» και εξαφανίστηκαν λόγω αμέλειας και αχρησίας.

Επιπροσθέτως στον μεσαιώνα είχαν δημιουργηθεί αξιόλογες βιβλιοθήκες ανά χρονική περίοδο. Στα χρόνια του Βυζαντίου η μεγαλύτερη βιβλιοθήκη είναι αυτή στην Κωνσταντινούπολη, ενώ η Αυτοκρατορική βιβλιοθήκη ξεπερνούσε τους 100.000 τόμους σε έργα. Επίσης σημαντική ήταν και η βιβλιοθήκη της Ακαδημίας.

Τον 6^ο μ.Χ. αιώνα, το βιβλίο περνά στα χέρια του κλήρου και των μοναχών (μοναστηριακή βιβλιοθήκη). Δημιουργήθηκαν πολύ σπάνιες βιβλιοθήκες γιατί οργανώθηκαν και τα σημαντικότερα κέντρα αναπαραγωγής του βιβλίου. Κάτι αντίστοιχο έγινε στο Monte Cassino και Vivarium της Ιταλίας, Wearmouth και Jarrow στην Αγγλία καθώς και στο μοναστήρι του Corbie στην Γαλλία. Επιπροσθέτως σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι στις μοναστηριακές βιβλιοθήκες εργοδοτήτων μόνο βιβλιοθηκονόμος ή βιβλιοφύλαξ όπως τον ονόμαζαν, που ήταν υπεύθυνοι για την επιστροφή βιβλίων, φύλαξη θεματική και επανατοποθέτηση στην θέση τους. Επίσης γινόταν και ταξινόμηση υλικού. Οι μοναστηριακές βιβλιοθήκες δεν ήταν πολύ εύχρηστες μιας και είχαν πολλούς περιορισμούς. Σιγά σιγά άρχισαν να εμφανίζονται άλλες βιβλιοθήκες όπως ήταν οι ακαδημαϊκές-πανεπιστημιακές.

Η ανάπτυξη των βιβλιοθηκών και η εξέλιξη τους είχαν προκαλέσει ποικίλες αναταραχές, όπως είναι οι κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνθήκες. Αδιαμφισβήτητα, οι βιβλιοθήκες από μεριάς τους έχουν να προσφέρουν στο γενικότερο πλαίσιο. Αρχικά δημιουργήθηκαν ως «αποθήκες» αρχείων, μελλοντικά εξελίχθηκαν, ώσπου να καταστούν ερευνητικά κέντρα όπου προκύπτουν μελλοντικές τεχνολογίες και διάφορες εμπειρικές εξελίξεις. Επίσης το εμπόριο γενικά συντείνει στην εξέλιξη καθώς επηρεάζει και την ανάπτυξη και την διάδοση των βιβλιοθηκών.

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω η πρώτη δημόσια βιβλιοθήκη δημιουργήθηκε στην Ρώμη με την μεταφορά των έργων του Αριστοτέλη ενώ κατόπιν πολλαπλασιάστηκε με βιβλία-λάφυρα όπως τα χαρακτήρισαν από τους πολέμους. Οι ελληνικές βιβλιοθήκες κατόρθωσαν να διασώσουν την ελληνική

παιδεία με το να συγκεντρώνουν και να φυλάγουν βιβλία που πρόσφεραν οι έμποροι, έλληνες του εξωτερικού καθώς και οι λόγιοι των παροικιών. (Οικονόμου Ι., 1998)

Η ύπαρξη σταθερού πολιτικού συστήματος, η στήριξη για δημιουργία και λειτουργία βιβλιοθηκών, η χρήση και η διαθεσιμότητα πλήθους πληροφοριών είναι από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν γενικά την ανάπτυξη βιβλιοθηκών.

3.2 Τι είναι βιβλιοθήκη;

Σύμφωνα με την απλή παραδοσιακή έννοια ο όρος βιβλιοθήκη είναι η συλλογή βιβλίων και περιοδικών. Η διακήρυξη της UNESCO όμως έχει να αποδώσει ένα πιο βαρυσήμαντο όρο όσο αφορά το ορισμό του τι είναι μια βιβλιοθήκη. Παραθέτει ότι η βιβλιοθήκη είναι «η τοπική πύλη της γνώσης» όπου παρέχει βασικές προϋποθέσεις για μια δια βίου μάθηση πάντα ανεξαρτήτου φύλου, μορφωτικού επιπέδου, ηλικίας και εθνικότητας. Οι βιβλιοθήκες συμβάλλουν στην πολιτιστική ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών. Η εξέλιξη της τεχνολογίας βοηθά πολύ στην ανάπτυξη παροχής ποικίλων γνώσεων των βιβλιοθηκών, μιας και δίνει νέες κατευθύνσεις στον τρόπο διαχείρισης και απόκτηση της γνώσης, μετατρέποντας την βιβλιοθήκη σε σύγχρονα Κέντρα Πληροφόρησης.

Μέσα από τις παραδοσιακές βιβλιοθήκες ο χρήστης, μαθαίνει να αναζητά και ανακτά τις πληροφορίες που χρειάζεται μέσα από τα βιβλία. Μέσα από μια σύγχρονη βιβλιοθήκη, ο χρήστης με την βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή και του διαδικτύου μπορεί να αναζητήσει και να ανακτήσει μέσα από τις μηχανές αναζήτησης χρήσιμες πληροφορίες σε πολλές μορφές. Βασικός ρόλος μιας βιβλιοθήκης είτε αυτή είναι συμβατική , είτε είναι ηλεκτρονική κυρίως βοηθάει τον χρήστη να έχει εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στην πληροφορία που χρειάζεται.

Οι βιβλιοθήκες διακρίνονται σε διαφορετικές μορφές όπου η κάθε μια από αυτές έχει να εξυπηρετήσει και το αντίστοιχο κοινό καθώς έχει και αντίστοιχο ρόλο και σκοπό.

Οι πανεπιστημιακές/ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έχουν κυριότερο σκοπό την εξυπηρέτηση αναγκών της ανώτατης εκπαίδευσης. Παρέχεται πιο εξειδικευμένο

επιστημονικό υλικό (έντυπο ή ηλεκτρονικό). Η πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη εξυπηρετεί ένα πιο ευρύ κοινό, όπως διοικητικό προσωπικό, διδακτικό προσωπικό, φοιτητές/σπουδαστές, ερευνητές. Το υλικό μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης διαμορφώνεται, εμπλουτίζεται και αναπτύσσεται σύμφωνα με τα προγράμματα σπουδών ή τη θεματολογία που έχει το ακαδημαϊκό ίδρυμα στο οποίο ανήκει.

Οι σχολικές βιβλιοθήκες είναι το αναπόσπαστο κομμάτι του σχολείου, όπου προσφέρει πληροφορίες και βιβλία σε όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας. Το υλικό ανταποκρίνεται στις μαθησιακές σχολικές ανάγκες των μαθητών και των καθηγητών του σχολείου.

Οι λαϊκές ή δημόσιες βιβλιοθήκες παρέχουν υπηρεσίες προς το ευρύ κοινό, δανείζουν το μεγαλύτερο μέρος της συλλογής τους ώστε οι χρήστες να μπορούν να παίρνουν το υλικό στο σπίτι τους για κάποιο χρονικό διάστημα που προβλέπετε από την βιβλιοθήκη.

Οι ειδικές βιβλιοθήκες είναι αυτές που ανήκουν σε οργανισμούς και διαθέτουν πολύ εξειδικευμένο προσωπικό.

Τέλος η εθνική βιβλιοθήκη λειτουργεί ώστε να συγκεντρώσει την πνευματική κληρονομιά μιας χώρας.

3.3 Δημοτική βιβλιοθήκη

Ο θεσμός των δημοτικών βιβλιοθηκών στην Κύπρο ξεκίνησε το 1962 μετά την ανεξαρτησία της Κύπρου. Συνολικά λειτουργούν 28 δημοτικές βιβλιοθήκες και 146 κοινοτικές οι οποίες διοικούνται από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι δημοτικές βιβλιοθήκες βρίσκονται υπό την εποπτεία του υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ενώ το ΥΠΠ είναι υπεύθυνο για την λειτουργία και οικονομική στήριξη. (Νικολάου Δ., Ασπρή –Μασούρεκκου Δ., Ευθυμίου Μ., Φραγκούδη Λ., 2008)

Ο σκοπός των δημοτικών βιβλιοθηκών είναι κυρίως η προώθηση διαδικασιών χωρίς φυλετικές και άλλες διακρίσεις, εξάπλωση γνώσης, εκπαίδευσης και πολιτισμού. Καθιστά εφικτή την πρόσβαση σε κάθε είδους πληροφορία και να δημιουργεί κατάλληλες συνθήκες για την πραγμάτωση πολιτιστικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Μια δημοτική βιβλιοθήκη πρέπει να εκτελεί

σημαντικό έργο στην τοπική κοινωνία, με την συλλογή της όπως είναι το έντυπο υλικό, βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, σπάνιες εκδόσεις, αρχεία, φωτογραφίες, χάρτες, αφίσες και οπτικοακουστικό υλικό. Σε συνεργασία με τοπικούς, πολιτιστικούς φορείς, σχολεία πρέπει να διοργανώνονται πλήθος εκδηλώσεων, παρουσιάσεις βιβλίων, παιδικές παραστάσεις, δημιουργικές κατασκευές για παιδιά καθώς και επιμορφωτικές δράσεις.

Επιπρόσθετος σκοπός είναι να παρακολουθεί και να ενσωματώνει τις εξελίξεις της βιβλιοθηκονομίας και τις επιστήμης της πληροφόρησης, καθώς και τις τεχνολογικές εξελίξεις, που θα διευκολύνουν τις αποτελούμενες εργασίες και θα συντελούν στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών. Πρέπει να υιοθετούνται διεθνείς και εθνικά πρότυπα. Απαραίτητη είναι η συγκέντρωση και συγκρότηση ειδικών συλλογών, να αναλαμβάνει την οργάνωση, διαχείριση και διάθεση τοπικών πηγών πληροφόρησης.

Επίσης πρέπει να πραγματοποιούνται δραστηριότητες όπως εκθέσεις, διαλέξεις, συνέδρια, και εκπαιδευτικά προγράμματα. Γενικά πρέπει να προωθηθεί η φιλαλαγνωσία και η διάδοση της πληροφοριακής παιδείας. Να αναπτυχθεί πνεύμα συνεργασία με άλλες βιβλιοθήκες και φορείς για να ενεργοποιείται στα πλαίσια της οργάνωσης ενός Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών. Βασικότερο απ' όλα είναι η βιβλιοθήκη να παραμένει ενεργή τόσο σε δράσεις αλλά και στην ποιότητα όλων αυτών που θα προσφέρει.

Οι στόχοι μιας δημοτικής βιβλιοθήκης είναι η ενίσχυση της αναγνωσιμότητας και κάθε σχετικής μορφωτικής και πολιτιστικής δραστηριότητας. Το κοινό να ενημερώνεται για θέματα που αφορούν την τοπική πολιτιστική κληρονομιά με σκοπό την προσέλκυση ενδιαφέροντος. Η συνεχής διερεύνηση αναγκών και η άμεση ανταπόκριση στις ανάγκες των χρηστών της θα επιφέρει θετικά αποτελέσματα.

Επιπλέον στόχοι μιας δημοτικής βιβλιοθήκης είναι η ενημέρωση κοινού σε θέματα που αφορούν επιστημονικές ανακαλύψεις και καινοτομίες, η ενίσχυση τοπικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες. Βασικό είναι να παρέχονται ειδικές υπηρεσίες και υλικού σε άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑμεΑ). Συγκέντρωση, συγκρότηση ειδικών συλλογών καθώς και οργάνωση, διαχείριση και διάθεση τοπικών πηγών πληροφόρησης. Επίσης η απόκτηση, επεξεργασία, διάθεση,

συντήρηση και προβολή υλικού μιας βιβλιοθήκης θα πρέπει να είναι κάτι το ιδεατό καθώς θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη συνεργασιών με διεθνής φορείς όπως είναι το Future Library , το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και η Αργώ.

3.3.1 Υπηρεσίες των δημοτικών βιβλιοθηκών

Όλο το υλικό μιας βιβλιοθήκης ανεξαρτήτου είδους είναι ταξινομημένο βάση κάποιου ταξινομικού λογισμικού συστήματος. Αυτό γίνεται για να μπορεί ο χρήστης εύκολα και γρήγορα να αντλήσει πληροφορίες από το τεκμήριο που τον αφορά.

Οι βιβλιοθήκες παρέχουν διάφορες υπηρεσίες οι οποίες είναι:

- Δανεισμός: διαχείριση λογαριασμών χρηστών, δανεισμοί, επιστροφές, επανατοποθέτηση υλικού στα ράφια
- Τεχνικές υπηρεσίες: καταλογογράφηση υλικού, παραγγελίες – παραλαβές νέου υλικού, απόσυρση υλικού όπου κρίνεται αναγκαίο
- Εξυπηρέτηση χρηστών: εκπαίδευση, πληροφόρηση, κατεύθυνση χρηστών, ανάπτυξη προγραμμάτων
- Ανάπτυξη συλλογής
- Δανεισμός / διαδανεισμός
- Υποστήριξη, διευκόλυνση συγκέντρωση υλικού σε ένα συγκεκριμένο θέμα
- Προώθηση αναγνωσιμότητας και δια βίου εκπαίδευσης.

Για να μπορέσει μια δημοτική βιβλιοθήκη να λειτουργήσει αποτελεσματικά θα πρέπει να ληφθούν υπόψη το ωράριο λειτουργίας, σχεδιαζόμενος χώρος, λειτουργικότητα χώρου, πρόσβαση, περιβάλλον, σηματοδότηση, ηλεκτρονικός και οπτικοακουστικός εξοπλισμός, ασφάλεια κ.ά.

3.3.2 Διοίκηση δημοτικών βιβλιοθηκών

Βασικά καθήκοντα στην διοίκηση μιας δημοτικής βιβλιοθήκης είναι ο σχεδιασμός προσκτήσεων που αφορά στο υλικό που θα αποκτήσει η βιβλιοθήκη μέσα από αγορές ή άλλους τρόπους, η ταξινόμηση του υλικού που αποκτάται, η

συντήρηση του όσον αφορά σπάνιο αρχειακό υλικό όπως είναι τα χειρόγραφα. Επίσης σημαντικές λειτουργίες είναι και η απόσυρση υλικού, ο δανεισμός υλικού, η ανάπτυξη και διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων μιας βιβλιοθήκης. Μελλοντικά θέματα διοίκησης περιλαμβάνει τον σχεδιασμό και το κτίσιμο νέων κτηρίων ή ακόμα και μελλοντικές επεκτάσεις των υφιστάμενων. Επίσης σημαντικές μελλοντικές διεργασίες είναι ή ανάπτυξη και υλοποίηση υπηρεσιών εξ αποστάσεως. Σύμφωνα με τους Τζωρτζάκη Κ. και Τζωρτζάκη Α.Μ., οι βασικές λειτουργίες του μάνατζμεντ είναι ο προγραμματισμός (planning), οργάνωση (organization), διεύθυνση ή καθοδήγηση (directing or leading) και ο έλεγχος (controlling). (Τζωρτζάκη Κ., Τζωρτζάκη Α.Μ.,2007) Τα πιο πάνω στάδια είναι σημαντικό να εφαρμοστούν και στην διοίκηση δημοτικών βιβλιοθηκών για πιο σωστή λειτουργία της βιβλιοθήκης.

3.3.2.1 Προγραμματισμός στις δημοτικές βιβλιοθήκες

Στον στάδιο του προγραμματισμού πρέπει να υπάρχουν ξεκάθαρα οι στόχοι, με ποιες στρατηγικές θα επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν θεσπιστεί και ποια είναι τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για να υλοποιηθούν οι στόχοι σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Το συγκεκριμένο στάδιο είναι πολύ σημαντικό και απαραίτητο γιατί η διατύπωση υψηλών στόχων βοηθούν στην υλοποίηση του γενικού στόχου.

Επιπλέον ο προγραμματισμός για μια δημοτική βιβλιοθήκη είναι πολύ σημαντικός αφού θα πρέπει να καθοριστούν εξ' αρχής οι καινούργιοι στόχοι για την επιτυχής λειτουργία της βιβλιοθήκης. Οι στόχοι που έχουν θεσπιστεί πρέπει να επιτευχθούν σε όλα τα σημεία για να μπορέσει να ευδοκιμήσει και το όραμα της βιβλιοθήκης.

Μέσω του προγραμματισμού πρέπει να οριστούν κάποια απαραίτητα στοιχεία, όπως είναι η αποστολή, όραμα, αξίες και η στρατηγική. Πρέπει να καθοριστούν οι προτεραιότητες και οι υπηρεσίες οι οποίες θα προσφέρονται σε σχέση με τις ανάγκες που θα έχει η τοπική κοινωνία. Ομοίως θα πρέπει να διασφαλιστούν οι συνεργασίες με εταίρους σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

3.3.2.2 Οργάνωση στις δημοτικές βιβλιοθήκες

Το στάδιο της οργάνωσης αφορά κυρίως τον καταμερισμό εργασιών σε επιμέρους εργασίες και καθήκοντα για να μπορέσουν να επιτευχθούν οι στόχοι που έχει οριστεί κατά το στάδιο του προγραμματισμού. Για να λειτουργήσει το στάδιο της οργάνωσης θα πρέπει να υπάρχει και η σωστή στελέχωση και διαμόρφωση των σχέσεων μεταξύ τμημάτων και ιεραρχίας, καθώς επίσης και οι πόροι της κοινωνικής οργάνωσης για σωστή και αποτελεσματική υλοποίηση των στόχων.

Βασικό μέλημα είναι να δημιουργηθεί ο ευνοϊκότερος εργασιακός χώρος για να μπορέσει να προσφέρει μέγιστα τις αποδόσεις του για να επιτευχθούν οι στόχοι. Σύμφωνα με τη διακήρυξη της IFLA/UNESCO οι υπηρεσίες της δημοτικής βιβλιοθήκης πρέπει να είναι πλήρως προσβάσιμες από όλα τα μέλη της κοινότητας που εξυπηρετεί. Απαιτείται κατάλληλος αρχιτεκτονικός και λειτουργικός σχεδιασμός κτηρίου, καλές εγκαταστάσεις για αναγνωστήριο και μελέτη, πρόβλεψη για παροχή τεχνολογικής υποστήριξης σε χρήστες που χρησιμοποιούν την βιβλιοθήκη. Βασική υπηρεσία είναι η παροχή βοήθεια εξ' αποστάσεως.

Βασικές λειτουργίες της ΔΒ είναι:

- Σχεδιασμός προσκτήσεων υλικού (αγορές, δωρεές κτλ)
- Καταγραφή υλικού
- Ταξινόμηση υλικού
- Συντήρηση υλικού (σπάνιο αρχειακό υλικό, χειρόγραφα, πολύ ακριβά, προθήκη)
- Απόσυρση υλικού
- Δανεισμός υλικού σε χρήστες
- Ανάπτυξη & διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων βιβλιοθήκης.

Γενικότερα θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην συλλογή της βιβλιοθήκης καθώς επίσης και ο συνεχής εμπλουτισμός του υλικού της.

3.3.2.3 Διεύθυνση δημοτικών βιβλιοθηκών:

Η διεύθυνση σύμφωνα με τον Μπουραντά Δ. είναι η λειτουργία μέσα από την ηγεσία, η εμπύχωση, ενθάρρυνση, υποκίνηση, καθοδήγηση του ανθρώπινου παράγοντα που θα αποτελέσει για να συμβάλει αποτελεσματικά στην υλοποίηση των στόχων της οργάνωσης. (Μπουραντάς Δ., 2002) Οι διοικητικές θα πρέπει να ηγούνται όλων των προσπαθειών και να προσφέρουν κίνητρα στο ανθρώπινο δυναμικό για την υλοποίηση του εργασιακού στόχου. Πρέπει να υπάρχει επικοινωνία μεταξύ των μελών ενός οργανισμού. Η επικοινωνία θεωρείται από τα αξιολογικά εργαλεία της αποτελεσματικής διεύθυνσης.

Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και ο διευθυντής μιας δημοτικής βιβλιοθήκης γιατί είναι το άτομο κλειδί όπου θα αξιοποιήσει νέα εργαλεία και νέες μεθόδους, θα προωθήσει συνεργασίες μεταξύ άλλων βιβλιοθηκών καθώς επίσης στόχος είναι να αναπτυχθεί και να μεταδοθεί το όραμα που έχει τεθεί. Αρμοδιότητα του διευθυντή είναι να συντονίζει ένα καλό εργασιακό περιβάλλον, να δίνει προτεραιότητα στην κατάρτιση και εξειδίκευση του προσωπικού σε νέες γνώσεις για να βελτιωθεί και να αναπτυχθεί η παραγωγικότητα των εργαζομένων.

3.3.2.4 Έλεγχος Δημοτικών Βιβλιοθηκών:

Έλεγχος είναι η επεξεργασία της μέτρησης και τις διασφάλισης όλων των δραστηριοτήτων βάση των σχεδιασμένων και προγραμματισμένων ενεργειών που έχουν προσδιορίσει για να επιτευχθούν οι στόχοι. Είναι η λειτουργία με την οποία γίνεται αξιολόγηση της απόδοσης μέσα σε ένα οργανισμό, σε σχέση με τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και τους στόχους που έχουν καθοριστεί.

Σύμφωνα με τον Μπουραντά Δ., η διαδικασία ελέγχου αποτελείται από 5 βασικά στάδια.

1. Καθορισμός προτύπων: εκφράζουν συγκεκριμένα αποτελέσματα, στόχους, χαρακτηριστικά συμπεριφορών κ.ά. Συνήθως βασίζεται στους στόχους της οργάνωσης και εμπεριέχει τα προγράμματα της. Η σχέση αυτή δείχνει και την στενή σύνδεση μεταξύ προγραμματισμού και ελέγχου.

2. Παρακολούθηση, αξιολόγηση και μέτρηση αποτελεσμάτων: γίνεται από τα στελέχη της οργάνωσης για να γνωρίζουν τι γίνεται.
3. Σύγκριση συμπεριφορών και αποτελεσμάτων με πρότυπα: Στο στάδιο αυτό συγκρίνονται τα πρώτα δύο στάδια του καθορισμού προτύπων με την παρακολούθηση, αξιολόγηση και μέτρηση για να διαπιστωθεί αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι.
4. Ανάλυση αποκλίσεων και εντοπισμός αιτιών: θα αναλυθούν οι αιτίες για τυχόν αποκλίσεις.
5. Διόρθωση αποκλίσεων: στο στάδιο αυτό εφαρμόζεται διορθωτικά μέτρα για εξάλειψη/απαλοιφή αιτιών που προκάλεσαν αποκλίσεις.

Φαίνεται ότι το στάδιο του ελέγχου είναι ένα από τα σημαντικότερα στάδια που διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στο μάνατζμεντ των Δ.Β. Το στάδιο του ελέγχου βοηθά στο να αναθεωρούνται όλες οι διεργασίες και στόχοι που έχουν επιτευχθεί και ποιοι όχι. Αυτοί που δεν έχουν επιτευχθεί, αναλύονται λεπτομερώς, βρίσκονται τα αίτια και εφαρμόζονται οι πιθανές αποκλίσεις. Μέσα από τον έλεγχο, παρατηρείται κυρίως ότι όλες οι διεργασίες διεξάγονται σωστά και αποτελεσματικά πράγμα που δημιουργεί μια ασφάλεια στον εργαζόμενο ότι η δουλειά του εκτιμάται και αξιολογείται.

3.4. Ρόλος βιβλιοθηκονόμου

Ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου μέσα από τις εξελίξεις της τεχνολογίας και τις νέες εφαρμογές στις βιβλιοθήκες έχει την δυνατότητα να στραφεί προς δύο κατευθύνσεις. Αρχικά μπορεί να οργανώσει την πληροφορία, να την παράγει ή να τη βελτιώσει. Επιπλέον έχει την κατεύθυνση της απόδοσης της πληροφορίας, την οποία συλλέγει και οργανώνει. Είναι η διαδικασία που είναι βελτιωμένη ποιοτικά λόγω των αντικειμενικών συνθηκών που δημιουργεί η σύγχρονη τεχνολογία. Οι βιβλιοθηκονόμοι ως θεματοφύλακες της γνώσης έχουν να επιτελέσουν τιτάνιο έργο. Σε συνδυασμό με τις εξελίξεις οφείλουν να διατηρήσουν και να αποθηκεύσουν την ήδη παραγόμενη γνώση. Το επάγγελμα του βιβλιοθηκονόμου αδιαμφισβήτητα είναι συνδεδεμένο με την ικανοποίηση

των αναγκών των χρηστών καθώς θα πρέπει να συνδράμει και στο γενικότερο τεχνολογικό, επιστημονικό και κοινωνικό χώρο.

Με την δυναμική εξέλιξη των τεχνολογιών ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου εξελίσσεται. Εκτός από ικανοί οργανωτές και διαχειριστές της πληροφορίας, ευρετηριαστές, αρχειοθέτες λειτουργούν και ως διαμεσολαβητές στην αναζήτηση της πληροφορίας, γίνονται εκπαιδευτές των τελικών χρηστών, σχεδιαστές του ιστού, ερευνητές, διαχειριστές της γνώσης κλπ. Παρατηρείτε ότι ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου είναι ποικίλος και δεν μπορεί να δοθεί πρωταρχικός ρόλος σε κανένα από τα πιο πάνω, καθώς οι ρόλοι αυτοί μεταβάλλονται διαρκώς σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κάθε οργανισμού.

3.4.1 Ο βιβλιοθηκονόμος ως ενδιάμεσος (intermediary) στην αναζήτηση της πληροφορίας

Σε κάθε οργανισμό οι ανάγκες των τελικών χρηστών διαφέρουν κατά πολύ. Όταν ο βιβλιοθηκονόμος αρχίζει να εκπαιδεύει τον τελικό χρήστη στο πώς να αναζητήσει πληροφορία αυτό δείχνει ότι η ζήτηση για αναζητήσεις από εξειδικευμένους επαγγελματίες πληροφόρησης αυξάνεται. Οι αναζητήσεις τους γίνονται όλο και πιο περίπλοκες κάθε φορά και οι πηγές περιορίζονται στον παγκόσμιο ιστό, με αποτέλεσμα ο χρήστης να συνεχίζει να διερευνά για απλές αναζητήσεις, έτσι καταφεύγει στον βιβλιοθηκονόμο για υποστήριξη στην πιο εξειδικευμένη αναζήτηση. Επομένως, πάντοτε θα υπάρχει ο ρόλος του ενδιάμεσου στην αναζήτηση της πληροφορίας.

3.4.2 Ο βιβλιοθηκονόμος ως ειδικός στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην πληροφορία.

Η διαθεσιμότητα των ηλεκτρονικών τεκμηρίων που προσφέρονται στον παγκόσμιο ιστό όλο και αυξάνεται. Αρκετά έντυπα περιοδικά μετατοπίζονται σε πλατφόρμες, προσφέροντας δωρεάν και επί πληρωμές εκδόσεις. Ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου είναι να βοηθήσει στην διευκόλυνση της αναγνώρισης και τις διαρρύθμισης της πληροφορίας. Καθήκον του βιβλιοθηκονόμου είναι να διευθετήσει ορισμένα ζητήματα που αφορούν σε θέματα επικοινωνίας και πληροφοριακών αναγκών των χρηστών.

3.4.3 Ο βιβλιοθηκονόμος ως εκπαιδευτής του τελικού χρήστη.

Ο όγκος των διαθέσιμων πηγών πληροφόρησης έχει αυξηθεί σημαντικά, όπως έχει αυξηθεί με αποτέλεσμα ο χρήστης να μην μπορεί αν ενημερωθεί για όλες τις πηγές αναζήτησης που υπάρχουν διαθέσιμες. Ο βιβλιοθηκονόμος από μεριάς του επικεντρώνεται στην χρήση των ηλεκτρονικών περιοδικών από διάφορους εκδότες αλλά και στην χρήση περιλήψεων των βάσεων δεδομένων. Τέλος η εκπαίδευση χρηστών θα πρέπει να επικεντρώνεται στα πλαίσια εμφάνιση νέων πηγών στην θεματική περιοχή που επιθυμούν.

3.4.4 Ο βιβλιοθηκονόμος ως σχεδιαστής ιστοσελίδων

Μια ιστοσελίδα ενός οργανισμού παρέχει πρόσβαση σε εξωτερικές πηγές. Η διαχείριση των πληροφοριών του οργανισμού στην ιστοσελίδα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τον οργανισμό, καταλόγους, ευρετήρια, ετήσιες αναφορές κλπ. Ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου στο σημείο αυτό είναι να δώσει τις ακριβείς πληροφορίες για την βιβλιοθήκη και τις παρεχόμενες υπηρεσίες της, όπως είναι το ωράριο λειτουργίας, η αναλυτική περιγραφή των παρεχόμενων υπηρεσιών, να καθοριστεί η πολιτική της βιβλιοθήκης, περιγραφή των όρων δανεισμού και διαδανεισμού, πληροφορίες σχετικά με τον ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης κλπ.

3.4.5 Ο βιβλιοθηκονόμος ως ερευνητής

Οι βιβλιοθηκονόμοι πλέον αποκτούν μια εξοικείωση με την διαδικασία αναζήτησης και του βάθος των πληροφοριακών πηγών σε ποικίλες θεματικές ενότητες. Σε ένα οργανισμό είναι απαραίτητο να υπάρχει ένας επιστήμονας της πληροφόρησης, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για την συλλογή των πληροφοριών.

3.4.6 Ο βιβλιοθηκονόμος ως σχεδιαστής διεπαφών

Ο σχεδιασμός επαφών σε ένα σύστημα κρίνεται σημαντικό στον τρόπο πρόσβασης και προσέγγισης των χρηστών στις ψηφιακές τεχνολογίες. Ο βιβλιοθηκονόμος μπορεί σε συνεργασία με πληροφορικούς να βοηθήσει στην δημιουργία διαφόρων υπηρεσιών, μοιράζουν την γνώση και την εμπειρία που διαθέτει που προκύπτουν από τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των χρηστών τους.

3.4.7 Ο βιβλιοθηκονόμος ως διαχειριστής της γνώσης (Knowledge Manager)

Η διαχείριση της γνώσης περιλαμβάνει την αναγνώριση και ανάλυση της διαθέσιμης και απαιτούμενης γνώσης ώστε να εκπληρωθούν οι οργανωτικοί στόχοι. Ο βιβλιοθηκονόμος, συμμετέχει αποτελεσματικά στην δημιουργία γνώσης που περιλαμβάνει μηχανισμούς για σύλληψη, αξιοποίηση και προστασία της γνώσης, επιπροσθέτως συμβάλλει στην δημιουργία της απαιτούμενης υποδομής με την αποτελεσματικότητα των ικανοτήτων που απέκτησε ως διαχειριστής πληροφόρησης του οργανισμού. Επίσης ο βιβλιοθηκονόμος πρέπει να είναι σε θέση να εξάγει και να διανέμει την σημαντική γνώση και να την προωθήσει στον χρήστη.

3.4.8 Ο βιβλιοθηκονόμος ως ειδικός στην εξόρυξη δεδομένων

Ο βασικός ρόλος του βιβλιοθηκονόμου στο στάδιο αυτό είναι να βοηθήσει τον χρήστη να κατανοήσει και να ιεραρχήσει σωστά τις πηγές.

Συμπεραίνεται ότι ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου είναι πολύπλοκος μιας και αναπτύσσει συνεχώς νέες δεξιότητες και νέες συνεργασίες. Μπορεί να πει κάποιος ότι είναι το «πνεύμα» και το «σώμα» της βιβλιοθήκης.

3.5 Βιβλιοθηκονόμος και πληροφοριακή παιδεία

Ο όρος πληροφοριακή παιδεία είναι οι δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται για τον εντοπισμό, την αναζήτηση, ανάκτηση, αξιολόγηση και την αποτελεσματική χρήση της πληροφορίας. Σύμφωνα με τον ορισμό που παραθέτει το ALA πληροφοριακή παιδεία είναι ένα «σύνολο ικανοτήτων που

απαιτούν από τα άτομα να αναγνωρίζουν πότε χρειάζεται η πληροφόρηση και να έχουν την ικανότητα να εντοπίζουν, αποτιμούν και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά την απαραίτητη πληροφόρηση». (American Library Association Presidential Committee on Information Literacy, 1998) Σύμφωνα με την βιβλιοθηκονομική βιβλιογραφία οι βιβλιοθηκονόμοι για να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη της πληροφοριακής παιδείας θα πρέπει να μάθουν τι αποτελεί πληροφοριακή παιδεία και τι δεξιότητες κριτικής σκέψης, να κατανοήσουν τις θεωρίες μάθησης και κινήτρων καθώς επίσης να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν διάφορες τεχνικές διδασκαλίας. (Killcullen, 1998)

Σύμφωνα με την IFLA, όπου δημοσιεύτηκε ένα κείμενο που αφορά στις κατευθυντήριες οδηγίες για την πληροφοριακή παιδεία υποστηρίζει ότι η πληροφοριακή παιδεία αποκτιέται μέσα από την μάθηση. Επίσης παραθέτει το εξής ότι η εφαρμογή ενός τέτοιου προγράμματος δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί αποκλειστικά από τους βιβλιοθηκονόμους. Είναι ένα τεράστιο έργο που ευθύνη έχει όλη η κοινότητα που αφορά εκπαιδευτικούς, πανεπιστημιακές σχολές, γονείς, σπουδαστές και γενικά αγορά την κοινωνία στο σύνολό της. Σε κάθε οργανισμό όμως θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η σύνθεση της ομάδας συνεργασίας να αντιπροσωπεύεται σωστά. Ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου λειτουργεί συμβουλευτικά για να βοηθήσει άλλα τμήματα και άλλες μονάδες να αναπτύξουν προγράμματα της πληροφοριακής παιδείας.

Τελικό ρόλος του βιβλιοθηκονόμου να παρέχει βοήθεια στον χρήστη να αναγνωρίσει πότε η πληροφορία που αναζητεί είναι απαραίτητη, να έχει την δεξιότητα να εντοπίζει, να αξιολογεί και να χρησιμοποιεί την πληροφορία αποτελεσματικά.

3.6 Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάφου

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάφου αποτελεί μια από τις πιο ιστορικές βιβλιοθήκες της Κύπρου. Η ίδρυσή της έγινε επί Αγγλοκρατίας το 1946 μετά από πρωτοβουλία του τέως δημάρχου της πόλης Χριστόδουλου Γαλατόπουλου. Στο χώρο της Βιβλιοθήκης φιλοξενήθηκαν στο παρελθόν αρκετές πολιτιστικές εκδηλώσεις στις οποίες έλαβαν μέρος σημαντικές προσωπικότητες όπως ο λογοτέχνης Στράτος Μυριβήλης. Η Βιβλιοθήκη την περίοδο της ακμής της είχε

στην συλλογή της περίπου 16,000 τόμους ελληνικών και ξένων βιβλίων, καθώς και μερικά περιοδικά. Η συλλογή της είναι γενικού περιεχομένου και υπάρχουν αρκετά βιβλία που αφορούν την ιστορία της Πάφου και της Κύπρου. Από την συλλογή των περιοδικών ξεχωρίζει το ιστορικό περιοδικό "Πάφος". Το ταξινομικό σύστημα που χρησιμοποιούσε η Βιβλιοθήκη ήταν αυτό του Dewey, υπήρχε δελτιοκατάλογος αλλά η βιβλιοθήκη δεν ήταν ποτέ αυτοματοποιημένη. Στη βιβλιοθήκη εργάζονταν στο παρελθόν δύο άτομα. Η Βιβλιοθήκη, δυστυχώς, πέρασε από την παρακμή και την υπολειτουργία, στο πλήρες κλείσιμό της τα τελευταία χρόνια. (Ανδρέου Κ. Α., 2014)

3.6.1 Η επαναλειτουργία της Βιβλιοθήκης

Η πρόταση που υποβλήθηκε για την "οργάνωση και επαναλειτουργία της ιστορικής Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου", είχε θετική κατάληξη. Υπογράφηκε, συμφωνία, μεταξύ της Κυπριακής Ένωσης Βιβλιοθηκονόμων - Επιστημόνων Πληροφόρησης (ΚΕΒΕΠ) και του Δήμου Πάφου για την επαναλειτουργία της Βιβλιοθήκης. Το έργο έχει τρέξει το 2015 από την ΚΕΒΕΠ η οποία ανέλαβε πλήρως την στελέχωση της Βιβλιοθήκης.

Επιπροσθέτως επιδιώκεται η ένταξη της δημοτικής βιβλιοθήκης Δήμου Πάφου, σε ένα ευρύτερο δίκτυο δημόσιων βιβλιοθηκών της Κύπρου ενώ παράλληλα θα αποτελέσει πρότυπο κέντρο πληροφόρησης στο πλαίσιο πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 2017. Την προσπάθεια αυτή της ΚΕΒΕΠ υποστηρίζουν τα δύο δημόσια πανεπιστήμια (Πανεπιστήμιο Κύπρου και Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου).

Το πρόγραμμα της αναδιοργάνωσης της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου περιλαμβάνει τις υπηρεσίες της αξιολόγησης του υλικού, καθώς σύμφωνα με τη συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ των δυο μερών, το υλικό της βιβλιοθήκης θα περιλαμβάνει Παφολογικό, παιδικό, ακαδημαϊκό υλικό, καθώς και λογοτεχνία. Λόγω της περιορισμένης χωρητικότητας του κτιρίου της Δημοτικής Βιβλιοθήκης η αξιολόγηση αυτή κρίθηκε αναγκαία καθώς εκτιμάται ότι ο χώρος της βιβλιοθήκης μπορεί να φιλοξενήσει γύρω στις 6000 τόμους ενώ ο συνολικός όγκος της υφιστάμενης συλλογής ανέρχεται στους 25000 τόμους. Η κτηριακή υποδομή της βιβλιοθήκης αποτελείται από ισόγειο χώρο με επίπλωση

βιβλιοθηκών, μεσοπάτωμα το οποίο θα λειτουργήσει ως αναγνωστήριο και υπόγειο χώρο.

Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης του υλικού έχει βρεθεί σπάνιο υλικό που αφορά κυρίως την ιστορία της Πάφου, το οποίο έχει παραδοθεί στα αρμόδια άτομα του Δήμου Πάφου για ασφαλή φύλαξη έως την ολοκλήρωση της αναδιοργάνωσης της δημοτικής βιβλιοθήκης, οπότε και θα τοποθετηθεί σε κατάλληλες προθήκες στους χώρους της βιβλιοθήκης. Επιπρόσθετα, συζητήθηκε και το ενδεχόμενο ψηφιοποίησης του σπάνιου αυτού υλικού σε συνεργασία με άλλους φορείς.

Το υλικό που θα κριθεί κατάλληλο για την συλλογή της δημοτικής βιβλιοθήκης αλλά δεν θα παρατεθεί στους χώρους της, θα φιλοξενηθεί σε οργανωμένο κλειστό βιβλιοστάσιο και θα καταλογογραφηθούν σε μεταγενέστερο στάδιο.

Όλο το υλικό έχει περάσει από την διαδικασία καταλογογράφησης και δημιουργίας του ηλεκτρονικού καταλόγου, μέσω του οποίου οι χρήστες έχουν πρόσβαση στα βιβλιογραφικά δεδομένα του υλικού της βιβλιοθήκης εντός και εκτός της βιβλιοθήκης μέσω σχετικού διαδικτυακού συνδέσμου. Το κομμάτι αυτό διήρκησε περίπου 6 μήνες, και στο σύνολο έχουν καταλογογραφηθεί γύρω στους 6000 τίτλους. Η εργασία πραγματοποιήθηκε από επαγγελματίες Βιβλιοθηκονόμους-Επιστήμονες της Πληροφόρησης, με διεθνή πρότυπα, υπό την καθοδήγηση της ΚΕΒΕΠ. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο κόσμος της Πάφου, έχει ήδη αγκαλιάσει το όλο έργο, αφού αρκετός κόσμος ενδιαφέρεται να συμβάλει στην επαναλειτουργία της με δωρεές υλικού κτλ.

Συνεπώς η παρούσα μελέτη, σκοπεύει να διαφοροποιηθεί στην ανάδειξη της διαχείρισης του όλου έργου, την κριτική αξιολόγηση και την στρατηγική ανάπτυξη της βιβλιοθήκης. Θα αξιολογηθεί η πορεία του έργου που έγινε με τους συμβαλλόμενους εταίρους ΚΕΒΕΠ (Κυπριακή Ένωση βιβλιοθηκονόμων – Επιστημόνων Πληροφόρησης). Παράλληλα θα γίνει αξιολόγηση του τρόπου επιλογής, εκπαίδευσης, υποστήριξης των εργαζομένων στο έργο από τον ανάδοχο του έργου.

Η έρευνα αυτή θα αποσκοπεί στο πως η δημοτική βιβλιοθήκη Πάφου θα επαναδραστηριοποιηθεί για να διαφέρει από τις άλλες δημοτικές βιβλιοθήκες

της Κύπρου, πως θα καταστεί κέντρο προώθησης της πληροφορίας καθώς επίσης και πως θα καλλιεργήσει την φιλαλαγνώσια προς τους κοινότες.

Κεφάλαιο 4

Μεθοδολογία Έρευνας

Μέσα από την μεθοδολογία έρευνας αναπτύσσονται όλες οι ενέργειες που έχουν γίνει κατά την διάρκεια της έρευνας. Παρουσιάζεται η μέθοδος που ακολουθήθηκε κατά τη συλλογή δεδομένων. Πραγματοποιείται στατιστική επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων αναφέροντας το στατιστικό πακέτο που χρησιμοποιήθηκε και τις αντίστοιχες μεθόδους. Τέλος γίνεται παρουσίαση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας.

4.1 Σκοπός έρευνας:

Η παρούσα ερευνητική προσπάθεια επιδιώκει πρωτίστως να αναδείξει την σημαντικότητα της στρατηγικής που ακολουθήθηκε για την αναδιοργάνωση της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου, επίσης εξετάζει το όλο έργο και στην κριτική αξιολόγηση της συγκεκριμένης βιβλιοθήκης.

Τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από την παρούσα έρευνα θα κριθούν απολύτως σημαντικά γιατί θα αποδειχθεί αν όλη αυτή η προσπάθεια που έχει γίνει είχε κάποιο σκοπό και κάποιο νόημα. Η όλη αναδιοργάνωση πραγματοποιήθηκε από την Κυπριακή Ένωση βιβλιοθηκονόμων – Επιστημόνων Πληροφόρησης με συγκεκριμένους στόχους και σκοπούς για να μπορέσει η εν λόγω «κλειστή» για πολλά χρόνια βιβλιοθήκη να λειτουργήσει ξανά με σωστή δομή και να προσφέρει καινούργιες υπηρεσίες προς τους δημότες της επαρχίας Πάφου.

Περαιτέρω στόχος της έρευνας είναι να καταγραφούν οι απόψεις των χρηστών και να αξιολογήσουν τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Μέσα από την έρευνα θα εντοπιστούν πιθανά κενά απόδοσης καθώς θα αξιολογηθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες. Θα αναδειχθούν ποιες από αυτές είναι λιγότερο ή περισσότερο

σημαντικές για τους χρήστες. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε αυτές που έχουν περισσότερη ανάγκη οι χρήστες.

Για να διερευνηθούν όλα τα πιο πάνω έχουν δημιουργηθεί δύο ερωτηματολόγια. Το ένα θα δοθεί στους χρήστες της βιβλιοθήκης και το άλλο θα δοθεί σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΚΕΒΕΠ που έχει αναλάβει το όλο έργο για να αξιολογηθεί η όλη διαδικασία. Επίσης θα δοθεί και στους υπεύθυνους ανάδοχους του έργου του δήμου για να αξιολογήσουν και αυτή με την σειρά τους αν είναι αυτό που περίμεναν με την υλοποίηση του έργου έχει πραγματοποιηθεί.

Έχει επιλεγεί να πραγματοποιηθεί η έρευνα μέσω της διεξαγωγής ερωτηματολογίου γιατί μέσα από την μέθοδο αυτή θα λάβουμε πλήρης ανατροφοδότηση από την σκοπιά των χρηστών σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό. Η μέθοδος αυτή είναι ο πιο συνηθισμένος δείκτης που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες για να αξιολογήσουν εύκολα και γρήγορα τις υπηρεσίες τους.

4.2 Σχεδιασμός μελέτης

Διερευνητική μελέτη που αφορά τις υπηρεσίες της Δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου.

4.3 Πεδίο Διεξαγωγής της μελέτης

Η μελέτη αναφέρεται στην αναδιοργάνωση και επαναλειτουργία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου.

4.4 Πληθυσμός Μελέτης

Τον πληθυσμό της μελέτης αποτελούν όλοι οι ενεργοί χρήστες της βιβλιοθήκης κατά την διάρκεια της υλοποίησης του έργου από την χρονική περίοδο Νοέμβριο – Δεκέμβριο 2015. Επίσης στο δείγμα θα συμμετέχουν και άτομα του δήμου Πάφου όπου είχαν ενεργή συμμετοχή στην υλοποίηση του έργου. Επίσης στο ερωτηματολόγιο θα συμμετέχουν και οι συμβαλλόμενοι εταίροι ΚΕΒΕΠ με ξεχωριστό ερωτηματολόγιο όπου θα αφορά την διαδικασία υλοποίησης του έργου.

4.5 Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου – Παρουσίαση

Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου έχουν βασιστεί στο εργαλείο LibQUAL+TM που βασίζεται στο σύνολο υπηρεσιών που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες για να κατανοήσουν τις ανάγκες των χρηστών τους ως προς την παροχή των υπηρεσιών τους (Κυρίλλου Μ., 2005). Κατασκευάστηκε ένα δομημένο ερωτηματολόγιο αποτελούμενο από διερευνητικές ερωτήσεις. Η έρευνα στηρίχθηκε και σε άλλα ερωτηματολόγια που έχουν πραγματοποιηθεί και σε παρόμοιες έρευνες σε άλλες βιβλιοθήκες.

Οι ερωτήσεις 1,4,8,10,12,13,23 σχετίζονται με την αλληλεπίδραση μεταξύ προσωπικού και χρηστών (affect to service).

Οι ερωτήσεις 3,9,15,19 και 22 αφορούν το φυσικό περιβάλλον της βιβλιοθήκης (library as place)

Οι ερωτήσεις 2,5,6,7,11,14,16,17,18,20,21 αφορούν την διαθεσιμότητα αναγκαίων πόρων και η ευκολία πρόσβαση σε αυτές (information control)

Οι ερωτήσεις 24-28 ανταποκρίνονται στον βαθμό ικανοποίησης σε θέματα γνώσεων και πιθανών δεξιοτήτων που έχει να προσφέρει η βιβλιοθήκη (information literacy)

Οι ερωτήσεις 29-31 είναι η γενική αποτύπωση των χρηστών από το σύνολο των υπηρεσιών (General information)

Οι ερωτήσεις 32-34 αποσκοπεί στην χρήση της βιβλιοθήκης και άλλων πηγών πληροφόρησης (library use)

Οι ερωτήσεις 35-41 είναι βασισμένες σε προηγούμενη έρευνα που έχει γίνει στο Cambridgeshire Country Council που σχετίζεται καθαρά με το άμεσο μέλλον της βιβλιοθήκης.

Τέλος οι ερωτήσεις 42-45 είναι τα δημογραφικά στοιχεία.

4.6 Μέθοδος Συλλογής Δεδομένων

Η συλλογή δεδομένων έγινε με την συμπλήρωση ερωτηματολογίου, ώστε να διερευνηθούν τα ερωτήματα που έχουν τεθεί. (Παράρτημα Ι: Ερωτηματολόγιο Ικανοποίηση Χρηστών Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου, Παράρτημα ΙΙ: Ερωτηματολόγιο προς τα συμβαλλόμενα μέρη ΚΕΒΕΠ –Δήμος Πάφου)

4.7 Συλλογή και Ανάλυση Δεδομένων

Τα ερωτηματολόγια έχουν σχεδιαστεί μέσα από το εργαλείο της Google Drive για πιο εύκολη αποστολή και συλλογή απαντήσεων.

Η ανάλυση των δεδομένων θα γίνει με το στατιστικό πακέτο SPSS για να εξαχθούν τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία για αξιόπιστη και ακριβείς ανάλυση αποτελεσμάτων.

Κεφάλαιο 5

Ανάλυση Αποτελεσμάτων

5.1 Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων

Αρχικά να αναφέρουμε ότι το ερωτηματολόγιο έχει σταλεί στα άτομα όπου είναι εγγεγραμμένοι ενεργοί χρήστες της δημοτικής βιβλιοθήκης όπως έχουν εξαχθεί τα προσωπικά τους δεδομένα μέσα από το λογισμικό ανοικτού κώδικα (Koha) που έχει η βιβλιοθήκη. Σύμφωνα με το σύστημα Koha εγγεγραμμένα μέλη είναι περισσότεροι από 200 χρήστες εκ των οποίων είναι και το προσωπικό της βιβλιοθήκης, προσωπικό του δήμου κλπ. Το ερωτηματολόγιο αναρτήθηκε στην σελίδα κοινωνικής δικτύωσης με τίτλο [«Έργο ΚΕΒΕΠ - Αναδιοργάνωση και Επαναλειτουργία Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου»](#) καθώς επίσης αποστάληκε και στις προσωπικές διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του κάθε μέλους χωριστά. Είχε δοθεί περιθώριο απάντησης 1 μηνός από την ημέρα διεξαγωγής της έρευνας. Έχουν συλλεχθεί 100 ερωτηματολόγια ενώ χρειάστηκε να αποσταλεί και μια υπενθύμιση στα μισά της διεξαγωγής του ερωτηματολογίου.

Η πλειοψηφία του πληθυσμού της παρούσας έρευνας που συμμετείχαν ήταν γυναίκες με ποσοστό 60% και ηλικίες του αφορά τις κατηγορίες από 31-45 το ποσοστό ανέρχεται στο 48%. Με ποσοστό 20% ακολουθούν οι ηλικίες 23-30 ενώ η ηλικιακή ομάδα 46-65 έχει το υπόλοιπο 11%. Αρκετά μικρό ποσοστό είναι οι ηλικίες κάτω των 18 ετών για μια δημοτική βιβλιοθήκη. Παρατηρούμε ότι ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 6% είναι ηλικίες άνω των 65 ετών, ενώ μόλις το 3% είναι ηλικίας 18-22. Παρατηρείται ότι το κοινό της δημοτικής βιβλιοθήκης ποικίλει.

Αξιοσημείωτα είναι τα ποσοστά που αφορούν το μορφωτικό επίπεδο των χρηστών της βιβλιοθήκης. Περισσότερα από τα 2/3 των ερωτηθέντων της έρευνας, είναι κάτοχοι ανώτατης εκπαίδευσης και μόνο το 1/3 είναι κάτοχοι μέσης εκπαίδευσης.

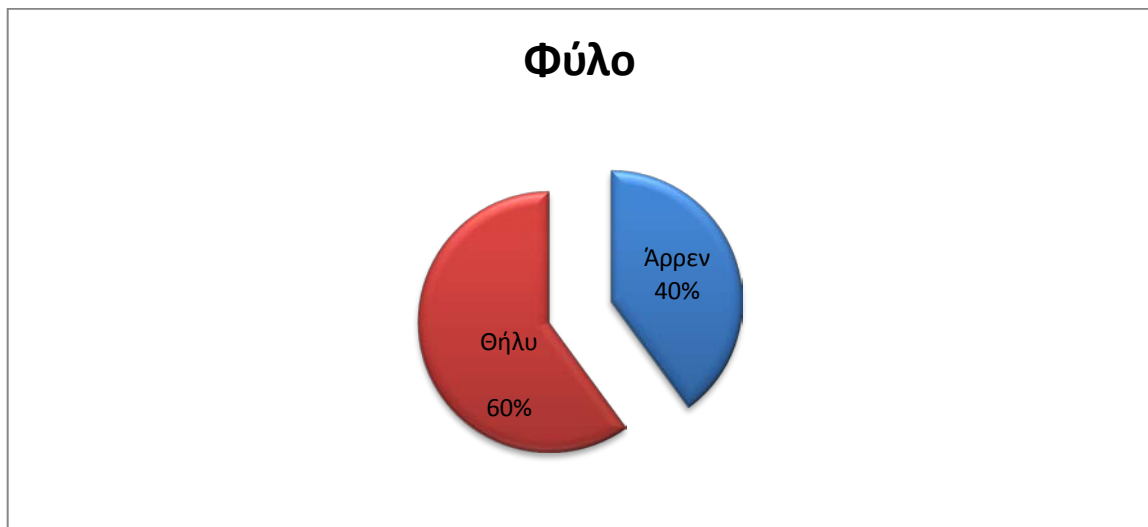
Όσο αφορά τον επαγγελματικό τομέα, τα μεγαλύτερα ποσοστά είναι αυτά των δημοσίων υπαλλήλων και των ελεύθερων επαγγελματιών όπου κυμαίνονται μεταξύ 30% και 20% αντίστοιχα. Το υπόλοιπο ποσοστό το μοιράζονται άτομα όπου εργοδοτούνται στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και μαθητές όπου το ποσοστό κυμαίνεται περισσότερο από το 10% αλλά κατώτερο του 20%. Η κατηγορία οικιακά, συνταξιούχοι, άνεργα άτομα και σπουδαστές/φοιτητές μοιράζονται το ποσοστό κάτω του 10%.

Πιο κάτω ακολουθούν οι πίνακες και διαγράμματα γραφικά σύμφωνα με τις απαντήσεις που έχουν συλλεχθεί.

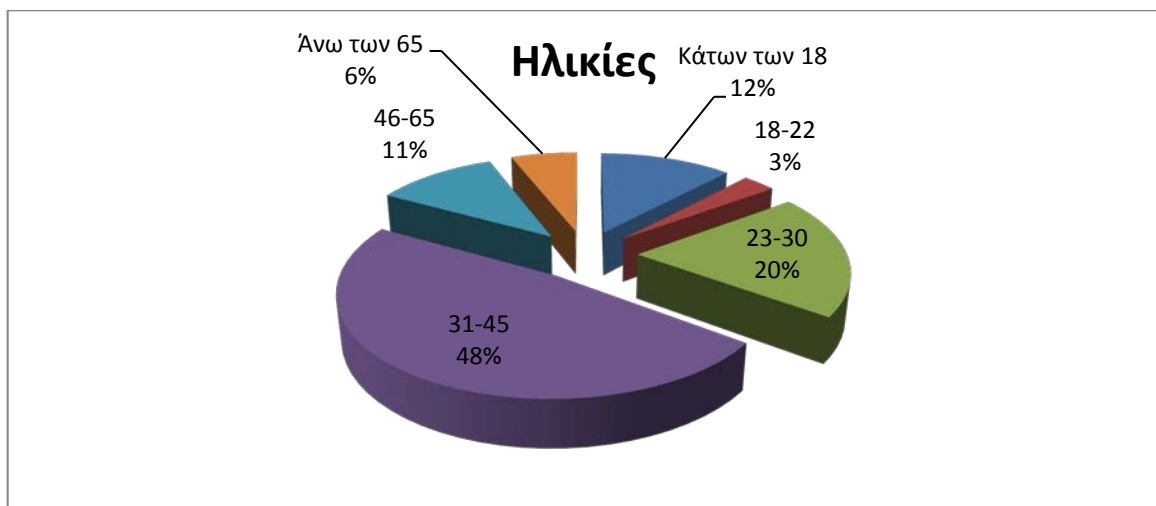
Κατηγορία	Μεταβλητές	Ποσοστό %
Φύλο	Άρρεν	40
	Θήλυ	60
Ηλικία	Κάτων των 18	12
	18-22	3
	23-30	20
	31-45	48
	46-65	11
	Άνω των 65	6
	Επάγγελμα	Δημόσιος Υπάλληλος
	Ιδιωτικός Υπάλληλος	16
	Ελεύθερος Επαγγελματίας	20
	Οικιακά	3
	Συνταξιούχος	5
	Άνεργος	8
	Φοιτητής/ Σπουδαστής	5
	Μαθητής	12
	Άλλο	1

Εκπαίδευση	Δημοτικό	5
	Γυμνάσιο/Λύκειο	19
	ΤΕΙ	24
	ΑΕΙ	28
	Μεταπτυχιακό	26
	Διδακτορικό	8

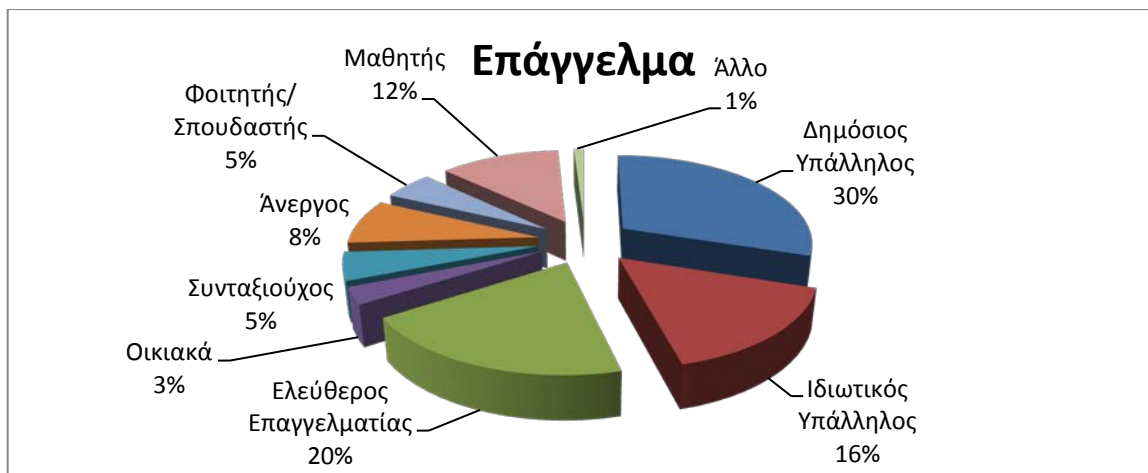
Πίνακας 1. Δημογραφικά Στοιχεία

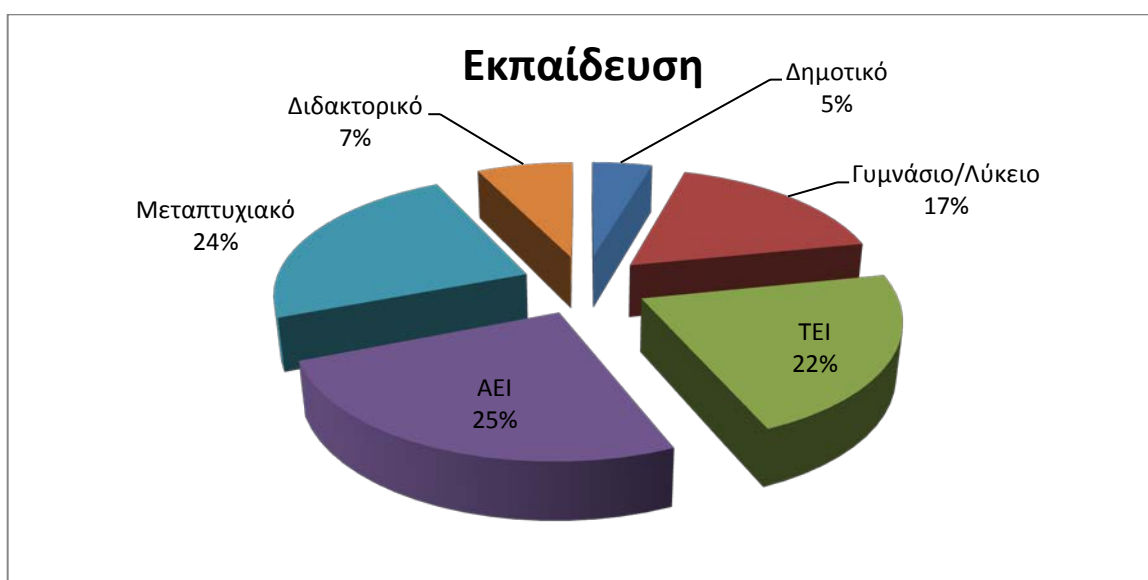
Διάγραμμα 1. Κατανομή πληθυσμού ως προς το φύλο

Διάγραμμα 2. Κατανομή πληθυσμού ως προς τις ηλικίες

Διάγραμμα 3. Κατανομή πληθυσμού ως προς το επάγγελμα

Διάγραμμα 4. Κατανομή πληθυσμού ως προς την εκπαίδευση

5.1.1 Χρήση Βιβλιοθήκης

Αναφορικά με το πόσο συχνά χρησιμοποιείται ο χώρος της βιβλιοθήκης, οι χρήστες απάντησαν ότι το 47% επισκέπτεται τουλάχιστο μια φορά το μήνα την βιβλιοθήκη, ενώ το 26% επισκέπτεται το χώρο μια φορά την βδομάδα. Μόλις το 17% χρησιμοποιεί την βιβλιοθήκη μια φορά το τρίμηνο ενώ το 10% χρησιμοποιεί την βιβλιοθήκη καθημερινά. Το θετικό είναι ότι όλο το κοινό που ερωτήθηκε έχει χρησιμοποιήσει έστω και μια φορά την βιβλιοθήκη μετά από την αναδιοργάνωση και επαναλειτουργία της.

Περίπου στα ίδια ποσοστά κυμαίνεται και η ηλεκτρονική αναζήτηση μέσα από τον ηλεκτρονικό κατάλογο της δημοτικής βιβλιοθήκης <http://amathus->

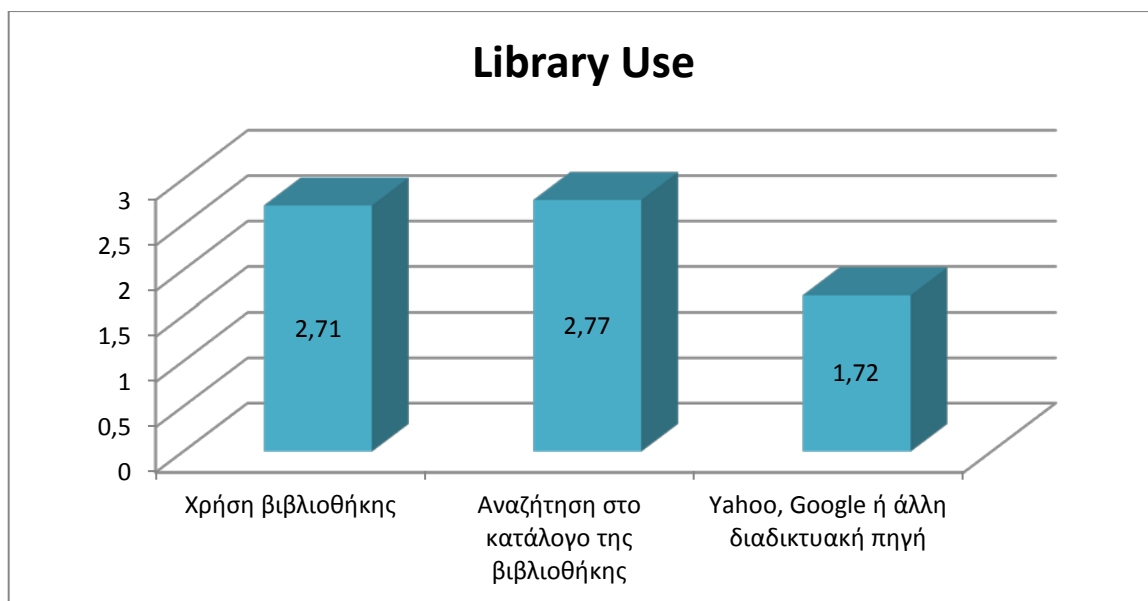
plp.cut.ac.cy/cgi-bin/koha/opac-search-history.pl Τα 2/3 του πληθυσμού έχουν πραγματοποιήσει ηλεκτρονική αναζήτηση.

Σε σχέση με τη χρήση της Yahoo, Google ή οποιαδήποτε άλλες δικτυακές πύλες εκτός της βιβλιοθήκης για πληροφόρησή τους, τα ¾ των χρηστών χρησιμοποιεί σε καθημερινή βάση τις μηχανές αναζήτησης. Το 7% χρησιμοποιεί τις μηχανές αναζήτησης μια φορά το μήνα, ενώ μόλις το 4% μια φορά το τρίμηνο. Τέλος μόλις 3 άτομα δήλωσαν ότι δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ τους την αναζήτηση μέσω της Google, Yahoo ή οποιαδήποτε άλλη πύλη.

Πιο κάτω ακολουθεί ο σχετικός πίνακας με τον μέσο όρο και την τυπική απόκλιση για κάθε μια από τις δηλώσεις καθώς και το σύνολό τους. Επίσης παρουσιάζονται διαγραμματικά οι απαντήσεις που έχουν να κάνουν με την χρήση της βιβλιοθήκης που προσφέρει η δημοτική βιβλιοθήκη. Ο υψηλότερος μέσος όρος αφορά την μεταβλητή που οι χρήστες έχουν πραγματοποιήσει αναζήτηση μέσα από τον ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης (Μ.Ο. 2,77) ενώ ο χαμηλότερος αφορά στην μεταβλητή της συχνότητας χρήσης Yahoo, Google ή οποιαδήποτε άλλη διαδικτυακή πύλη (Μ.Ο. 1,72). Ο συνολικός μέσος όρος για τις μεταβλητές της χρήσης της βιβλιοθήκης κυμαίνεται στο 2.

	Μέσος Όρος (Μ.Ο.)	Τυπική Απόκλιση
32. Συχνότητα χρήσης της βιβλιοθήκης	2,71	0,0864
33. Αναζήτηση καταλόγου βιβλιοθήκης	2,77	0,1047
34. Χρήση Yahoo, Google και άλλες διαδικτυακές πύλες.	1,72	0,097
ΣΥΝΟΛΟ	2,4	0,0960

Πίνακας 2. Χρήση Βιβλιοθήκης (Library Use)

Διάγραμμα 5. Κατανομή μέσου όρου ως προς συχνότητα χρήσης της βιβλιοθήκης

5.1.2 Βιβλιοθήκη και μέλλον

Μέσα από την ερώτηση του πώς οι χρήστες φαντάζονται την βιβλιοθήκη στα επόμενα πέντε χρόνια, δόθηκε η δυνατότητα οι ερωτηθέντες να επιλέξουν περισσότερες από μια απαντήσεις για το τι επιθυμούν να λαμβάνουν ως υπηρεσία από την δημοτική βιβλιοθήκη. Το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών, με 47% επιθυμεί η βιβλιοθήκη να χρησιμοποιείται ως τόπος συνάντησης για μελέτη της κοινότητας, να πραγματοποιούνται εκθέσεις και άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες. Το 15% των ερωτηθέντων επιθυμεί όπως η βιβλιοθήκη να φιλοξενεί και άλλες υπηρεσίες. Το 12% επιθυμεί στο μέλλον η βιβλιοθήκη να έχει πρόσβαση σε περισσότερα ηλεκτρονικά βιβλία, περισσότερες ψηφιακές συλλογές καθώς επίσης να δίνεται η δυνατότητα πρόσβασης σε περισσότερες διαδικτυακές πληροφορίες. Το 9% των ερωτηθέντων επιθυμεί να γίνουν λιγότερες και μεγαλύτερες βιβλιοθήκες οι οποίες να είναι καλά στελεχωμένες προσφέροντας το όσο πιο δυνατό ενισχυμένη πληροφόρηση. Τέλος με ποσοστό 5% επιθυμεί να δει υλικό της βιβλιοθήκης σε δημόσιους χώρους της κοινότητας όπου θα έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε αυτό.

5.1.3 Βιβλιοθήκη – Συναισθηματική συσχέτιση (Affect to Service)

Οι ερωτήσεις 1,4,8,10,12,13 και 23 σχετίζονται με την αλληλεπίδραση μεταξύ προσωπικού και χρηστών. Από την διεξαγωγή της έρευνας ως πρώτη εικόνα φαίνεται ότι οι χρήστες είναι ικανοποιημένοι ως προς αρκετά ικανοποιημένοι θα έλεγα από την αντιμετώπιση που έχουν από το προσωπικό καθώς διαδραματίζει σημαντικό παράγοντα η εμπιστοσύνη μεταξύ χρήστη και προσωπικού, μιας και οι χρήστες πρέπει να νιώσουν οικεία με την βιβλιοθήκη ως χώρο και άνετα για να μπορέσουν να έρθουν πιο κοντά στην αναζήτηση της πληροφοριακής παιδείας. Όλα τα ποσοστά των απαντήσεων που έχουν δοθεί για τις πιο πάνω ερωτήσεις ξεπερνούν το 60% και κυμαίνονται μέχρι το 70%, πράγμα που δείχνει πολύ μεγάλη ικανοποίηση.

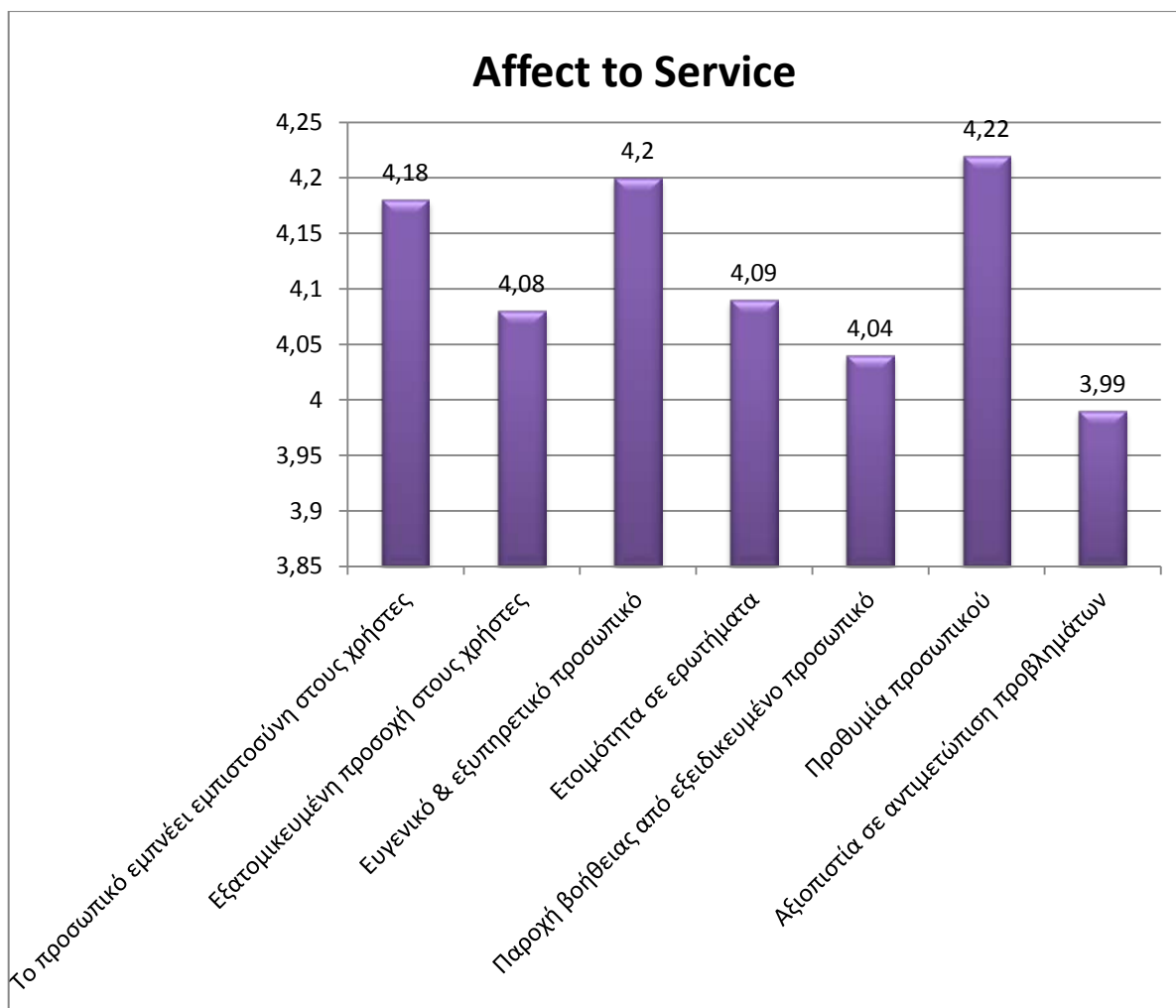
Πιο κάτω ακολουθεί ο σχετικός πίνακας με τον μέσο όρο και την τυπική απόκλιση για κάθε μια από τις δηλώσεις καθώς και το σύνολό τους. Επίσης παρουσιάζονται διαγραμματικά οι απαντήσεις που έχουν να κάνουν με την συναισθηματική σχέση. Ο υψηλότερος μέσος όρος αφορά την μεταβλητή για την προθυμία του προσωπικού να εξυπηρετήσει τους χρήστες της (Μ.Ο. 4,22) ενώ ο χαμηλότερος αφορά στην μεταβλητή αξιοπιστίας στην αντιμετώπιση προβλημάτων κατά την εξυπηρέτηση (Μ.Ο. 3,99). Ο συνολικός μέσος όρος για τις μεταβλητές της συναισθηματικής σχέσης είναι 4,11.

	Ποσοστό	Μέσος Όρος (Μ.Ο.)	Τυπική Απόκλιση
<p>1.</p> <p>Το προσωπικό εμπνέει εμπιστοσύνη στους χρήστες</p>	<p>Χαμηλό</p> <p>1. 1%</p> <p>2. 0%</p> <p>3. 4%</p> <p>4. 70%</p> <p>5. 25%</p> <p>Υψηλό</p>	4,18	0,059

<p>4. Εξατομικευμένη προσοχή στους χρήστες</p>	<p>Χαμηλό 1. 0% 2. 1% 3. 9% 4. 71% 5. 19% Υψηλό</p>	<p>4,08</p>	<p>0,056</p>
<p>8. Ευγενικό και εξυπηρετικό προσωπικό</p>	<p>Χαμηλό 1. 0% 2. 1% 3. 6% 4. 65% 5. 28% Υψηλό</p>	<p>4,20</p>	<p>0,058</p>
<p>10. Ετοιμότητα σε ερωτήματα</p>	<p>Χαμηλό 1. 2% 2. 1% 3. 9% 4. 62% 5. 26% Υψηλό</p>	<p>4,09</p>	<p>0,075</p>
<p>12. Παροχή βοήθειας από εξειδικευμένο προσωπικό</p>	<p>Χαμηλό 1. 3% 2. 0% 3. 10% 4. 64% 5. 23% Υψηλό</p>	<p>4,04</p>	<p>0,0776</p>

<p>13. Προθυμία προσωπικού</p>	<p>Χαμηλό 1. 1% 2. 0% 3. 4% 4. 66% 5. 29% Υψηλό</p>	<p>4,22</p>	<p>0,061</p>
<p>23. Αξιοπιστία στην αντιμετώπιση προβλημάτων κατά την εξυπηρέτηση</p>	<p>Χαμηλό 1. 2% 2. 1% 3. 11% 4. 68% 5. 18% Υψηλό</p>	<p>3,99</p>	<p>0,0714</p>
<p>ΣΥΝΟΛΟ</p>		<p>4,11</p>	<p>0,065</p>

Πίνακας 3. Συναισθηματική σχέση (Affect to Service)

Διάγραμμα 6. Κατανομή μέσου όρου σύμφωνα με την συναισθηματική σχέση χρηστών και βιβλιοθήκης.

5.1.4 Βιβλιοθήκη – Φυσικό χώρος (Library as Place)

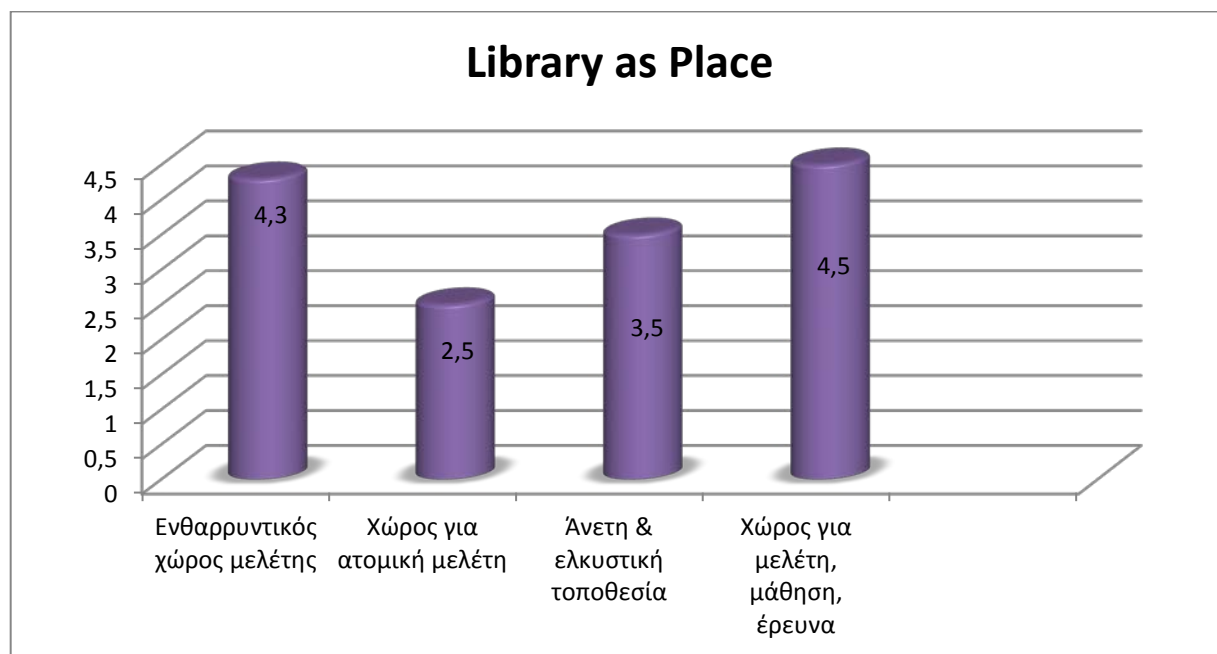
Οι ερωτήσεις 3,9,15,19 και 22 αφορούσαν το φυσικό χώρο της βιβλιοθήκης και κατά πόσο αυτός ο καινούργιος χώρος ανταποκρίνεται στις ανάγκες των χρηστών της όπου όλα τα ποσοστά κυμαίνονται μεταξύ του 60% και 70% για κάθε ερώτηση. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να επισημάνω, ότι αξιοσημείωτα είναι και τα ποσοστά όπου ο φυσικός χώρος της βιβλιοθήκης αφήνει αδιάφορους τους χρήστες. Τα ποσοστά της «αδιαφορίας» του χώρου κυμαίνονται μεταξύ του 10% μέχρι και 20%. Σε αυτή τη περίπτωση θα πρέπει να σκεφτεί ο δήμος τρόπους επέκτασης του κτηρίου ή να δημιουργήσει άλλες υποδομές μεγαλύτερες και πιο εξυπηρετικές προς τους δημότες του.

Πιο κάτω ακολουθεί ο σχετικός πίνακας με τον μέσο όρο και την τυπική απόκλιση για κάθε μια από τις δηλώσεις καθώς και το σύνολό τους. Επίσης παρουσιάζονται διαγραμματικά οι απαντήσεις που έχουν να κάνουν με τον φυσικό χώρο της βιβλιοθήκης. Ο υψηλότερος μέσος όρος αφορά την μεταβλητή για τον ενθαρρυντικό χώρο προς μελέτη (Μ.Ο. 4,08) ενώ ο χαμηλότερος αφορά στην μεταβλητή ομαδικής μελέτης (Μ.Ο. 3,86). Ο συνολικός μέσος όρος για τις μεταβλητές του φυσικού χώρου της βιβλιοθήκης είναι περίπου 4.

	Ποσοστό	Μέσος Όρος (Μ.Ο.)	Τυπική Απόκλιση
3. Ενθαρρυντικός χώρος μελέτης	Χαμηλό 1. 0% 2. 1% 3. 9% 4. 71% 5. 19% Υψηλό	4,08	0,0494
9. Ήσυχο μέρος για ατομική μελέτη	Χαμηλό 1. 0% 2. 1% 3. 14% 4. 64% 5. 21% Υψηλό	4,05	0,0625
15. Άνετη και ελκυστική τοποθεσία	Χαμηλό 1. 0% 2. 3% 3. 11% 4. 64% 5. 22% Υψηλό	4,05	0,0669

19. Ιδανικός χώρος για μελέτη, μάθηση, έρευνα	Χαμηλό	3,94	0,0661
	1. 0%		
	2. 2%		
	3. 19%		
	4. 62%		
	5. 17%		
Υψηλό			
22. Ομαδική μάθηση	Χαμηλό	3,86	0,0762
	1. 2%		
	2. 3%		
	3. 16%		
	4. 65%		
	5. 14%		
Υψηλό			
ΣΥΝΟΛΟ		3,996	0,06422

Πίνακας 4. Φυσικός χώρος βιβλιοθήκης (Library as Place)

Διάγραμμα 7. Κατανομή μέσου όρου σύμφωνα με τον φυσικό χώρο της βιβλιοθήκης.

5.1.5 Βιβλιοθήκη – Πληροφορία (Information Control)

Οι ερωτήσεις 2,5,6,7,11,14,16,17,18,20 και 21 αφορούν την διαθεσιμότητα αναγκαίων πόρων και κατά πόσο η πληροφορία είναι προσβάσιμη μέσα από την οπτική των χρηστών. Από τα ποσοστά περιήγησης παρατηρείται ότι η συλλογή της βιβλιοθήκης όσο αφορά το έντυπο υλικό της να είναι ικανοποιητική. Ο χρήστης μπορεί εύκολα μέσα από τον ηλεκτρονικό κατάλογο (Web Opac) της βιβλιοθήκης να αντλήσει οποιαδήποτε πληροφορία επιθυμεί για το συγκεκριμένο τεκμήριο που τον ενδιαφέρει. Οι πληροφορίες που μπορεί να αντλήσει αφορούν κυρίως την διαθεσιμότητα του υλικού, την κατάσταση του και λεπτομερείς πληροφορίες για το τεκμήριο που αναζητεί. Η ηλεκτρονική δυνατότητα πρόσβασης που παρέχεται ενώ ο χρήστης δεν είναι απαραίτητη να έχει φυσική παρουσία στο χώρο της βιβλιοθήκης φαίνεται να ικανοποιεί πολύ τους χρήστες γιατί αυτή η δυνατότητα δεν προσφερόταν παλαιότερα. Επίσης ο ιστότοπος της βιβλιοθήκης παρέχει εύκολη και έγκυρη πληροφόρηση για τον εντοπισμό πληροφοριών. Μόνο το 6% των ερωτηθέντων δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από την διαθεσιμότητα αυτή σε σχέση με το 87% που είναι ικανοποιημένοι. Το υπόλοιπο 7% τους αφήνει αδιάφορους η συγκεκριμένη υπηρεσία. Τα ποσοστά που δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών προκύπτουν κυρίως από την ομάδα ηλικιών μεταξύ 45-65 ή ακόμα και άνω των 65 όπου για αυτούς είναι πιο δύσκολη η πρόσβαση η ηλεκτρονική και προτιμούν την φυσική παρουσία στο χώρο της βιβλιοθήκης.

Επιπλέον οι χρήστες φαίνεται να είναι ικανοποιημένοι από το ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης μιας και τους παρέχεται το προνομιακό πλεονέκτημα της σαββατικής λειτουργίας, όπου εξυπηρετεί ακόμα καλύτερα όλους τους χρήστες. Κυρίως αυτό εμπίπτει και από την πιο πάνω κατηγορία που αφορά στο φυσικό χώρο της βιβλιοθήκης μιας και η τοποθεσία της βιβλιοθήκης είναι άνετη και πολύ ελκυστική. Η βιβλιοθήκη βρίσκεται στο κέντρο της πόλης απέναντι από το δημαρχείο της Πάφου και ο γύρω χώρος είναι πολύ δελεαστικός για τον χρήστη.

Τόσο το υλικό, τόσο και οι ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης που διατίθενται προς χρήση στους δημότες κυμαίνονται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Ο εξοπλισμός και το σύστημα καταγραφής του μηχανογραφημένου υλικού που παρέχεται

στους χρήστες σύμφωνα με την δική τους άποψη είναι πολύ εξυπηρετικό καθώς μέσα από αυτό μπορούν να αντλήσουν λεπτομερείς περιγραφές και εύκολη πρόσβαση αναζήτησης σε αυτές.

Η δημοτική βιβλιοθήκη παρέχει την προνομιακή διαδικασία διαδανεισμού, σε συνεργασία με άλλες ακαδημαϊκές και δημοτικές βιβλιοθήκες της Κύπρου για ανταλλαγή και αξιοποίηση του υλικού τους με σκοπό την εξυπηρέτηση των κοινοτών της Πάφου. Η βιβλιοθήκη λειτουργεί ως μεσολαβητής στην υπηρεσία αυτή όπου εντοπίζει και προμηθεύει στους χρήστες της υλικό που δεν περιλαμβάνεται στην συλλογή της. Έτσι δίνεται η δυνατότητα στο χρήστη να εμπλουτίσει την πρόσβασή του σε πληροφορίες για την έρευνά του μέσα από εύχρηστα εργαλεία αναζήτησης χωρίς να χρειάζεται να μετακινηθεί ο ίδιος.

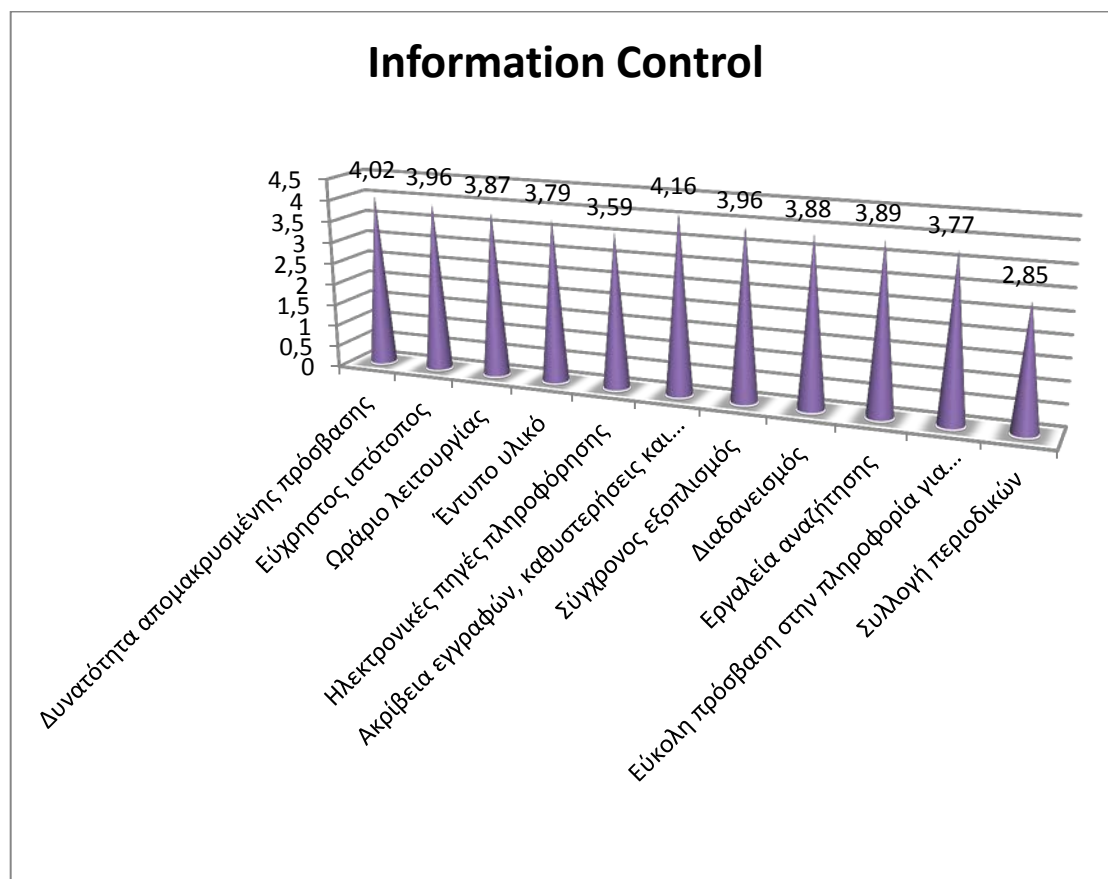
Αξιοσημείωτης σημασίας είναι να επισημανθεί το μοναδικό αρνητικό σημείο του ερωτηματολογίου όπως έχουν επισημάνει οι χρήστες. Οι χρήστες δείχνουν να μην είναι καθόλου ικανοποιημένοι από την συλλογή των ηλεκτρονικών περιοδικών που διαθέτει η βιβλιοθήκη μέχρι στιγμής. Μόνο το 15% των ερωτηθέντων είναι ικανοποιημένοι ενώ το ποσοστό δυσαρέσκειας ξεπερνά το 75%.

Πιο κάτω ακολουθεί ο σχετικός πίνακας με τον μέσο όρο και την τυπική απόκλιση για κάθε μια από τις δηλώσεις καθώς και το σύνολό τους. Επίσης παρουσιάζονται διαγραμματικά οι απαντήσεις που έχουν να κάνουν με τις πληροφορίες της βιβλιοθήκης. Ο υψηλότερος μέσος όρος αφορά την μεταβλητή που αφορά την ακρίβεια των εγγραφών του καταλόγου, δανεισμοί και ληξιπρόθεσμο υλικό (Μ.Ο. 4,16) ενώ ο χαμηλότερος αφορά στην μεταβλητή που αφορά την συλλογή των περιοδικών (Μ.Ο. 2,85). Ο συνολικός μέσος όρος για τις μεταβλητές του φυσικού χώρου της βιβλιοθήκης είναι περίπου 4.

	Μέσος Όρος (Μ.Ο.)	Τυπική Απόκλιση
2.Δυνατότητα πρόσβασης από σπίτι ή γραφείο	4,02	0,0746
5. Βοηθητικός ιστότοπος βιβλιοθήκης	3,96	0,0761
6. Ωράριο λειτουργίας	3,87	0,0844
7. έντυπο υλικό που απαιτείται για έρευνα	3,79	0,0816

11. ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης	3,59	0,0781
14. Ακρίβεια εγγραφών καταλόγου, δανεισμοί & καθυστερήσεις επιστροφής υλικού	4,16	0,0628
16. Σύγχρονος εξοπλισμός	3,96	0,0707
17. Ευκολία δανεισμού από άλλες βιβλιοθήκες	3,88	0,0886
18. Εύχρηστα εργαλεία αναζήτησης	3,89	0,0773
20. Εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία για ανεξάρτητη χρήση	3,77	0,0708
21. Συλλογή περιοδικών	2,85	0,0921
ΣΥΝΟΛΟ	3,79	0,0779

Πίνακας 5. Βιβλιοθήκη ως πληροφορία (Information Control)

Διάγραμμα 8. Κατανομή πληθυσμού σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέχει η βιβλιοθήκη.

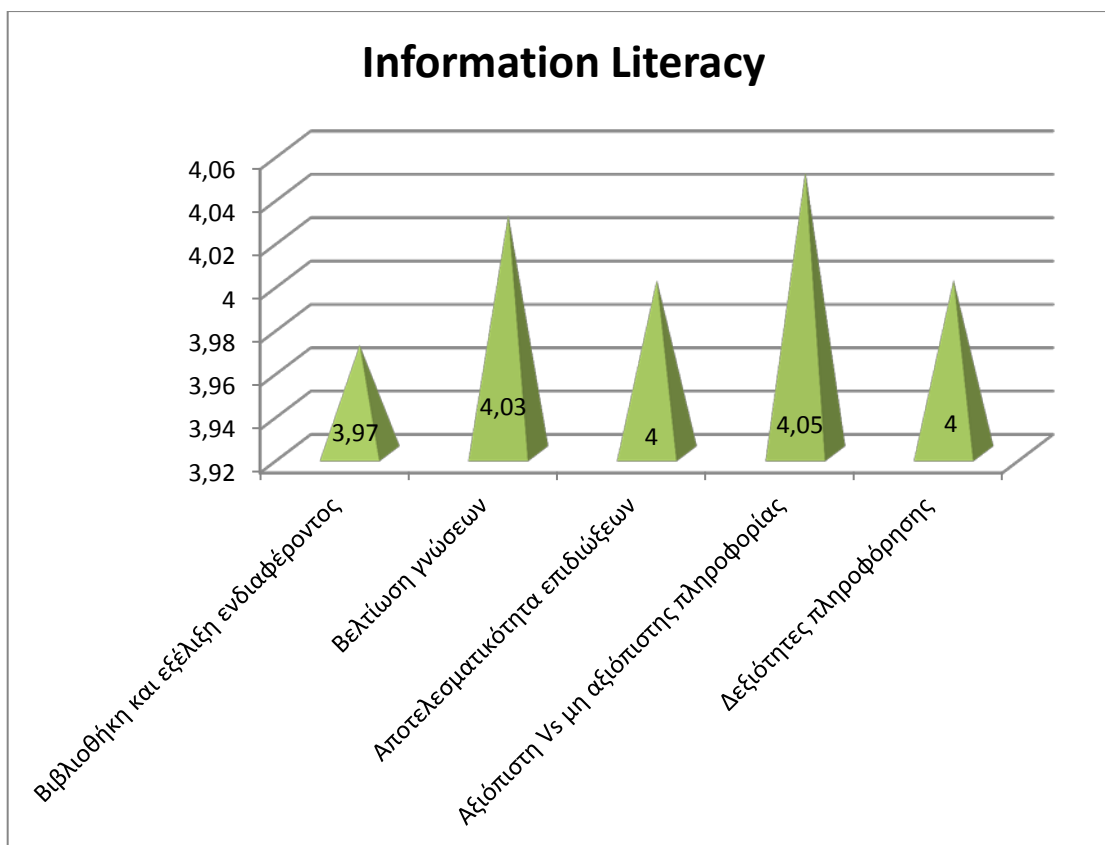
5.1.6 Βιβλιοθήκη – Πληροφοριακή παιδεία (Information Literacy)

Οι ερωτήσεις 24 μέχρι και 28 ανταποκρίνονται στο βαθμό ικανοποίησης σε θέματα γνώσεων και πιθανών δεξιοτήτων που έχει να προσφέρει η βιβλιοθήκη. Οι απαντήσεις που έχουν δώσει οι ερωτηθέντες, αποδεικνύει ότι οι χρήστες είναι συνειδητοποιημένοι στο τι προσδοκούν από μια δημοτική βιβλιοθήκη. Αποδεικνύεται ότι οι χρήστες αξιοποιούν την βιβλιοθήκη για να διερευνήσουν τις γνώσεις τους στον τομέα που επιθυμούν να εξειδικεύσουν καθώς μέσα από την βιβλιοθήκη ο ερευνητής μπορεί να διακρίνει την αξιόπιστη πληροφορία μέσα από ερευνητικά εργαλεία καθώς είναι σε θέση να αναγνωρίσει την μη αξιόπιστη πληροφορία.

Πιο κάτω ακολουθεί ο σχετικός πίνακας με τον μέσο όρο και την τυπική απόκλιση για κάθε μια από τις δηλώσεις καθώς και το σύνολό τους. Επίσης παρουσιάζονται διαγραμματικά οι απαντήσεις που έχουν να κάνουν με την πληροφοριακή παιδεία που προσφέρει η δημοτική βιβλιοθήκη. Ο υψηλότερος μέσος όρος αφορά την μεταβλητή που αφορά την ικανότητα των χρηστών να ξεχωρίζουν την αξιόπιστη από την μη αξιόπιστη πληροφορία (Μ.Ο. 4,05) ενώ ο χαμηλότερος αφορά στην μεταβλητή που αφορά στο πεδίο εξέλιξης των ενδιαφερόντων των χρηστών (Μ.Ο. 3,97). Ο συνολικός μέσος όρος για τις μεταβλητές της πληροφοριακής παιδείας κυμαίνεται στο 4.

	Μέσος Όρος (Μ.Ο.)	Τυπική Απόκλιση
24. Βιβλιοθήκη και εξέλιξη ενδιαφέροντος	3,97	0,0793
25. Βελτίωση γνώσεων για τον επιστημονικό τομέα που με αφορά	4,03	0,067
26. Αποτελεσματικός/ή στις επιδιώξεις	4	0,0707
27. Διάκριση μεταξύ αξιόπιστης & μη αξιόπιστης πληροφορίας	4,05	0,0638
28. Δεξιότητες πληροφόρησης που χρειάζομαι	4	0,1054
ΣΥΝΟΛΟ	4,01	0,07724

Πίνακας 6. Βιβλιοθήκη και πληροφοριακή παιδεία (Information Literacy)

Διάγραμμα 9. Κατανομή μέσου όρου ως προς την πληροφοριακή παιδεία

5.1.7 Βιβλιοθήκη – Γενική ικανοποίηση χρηστών (General Information)

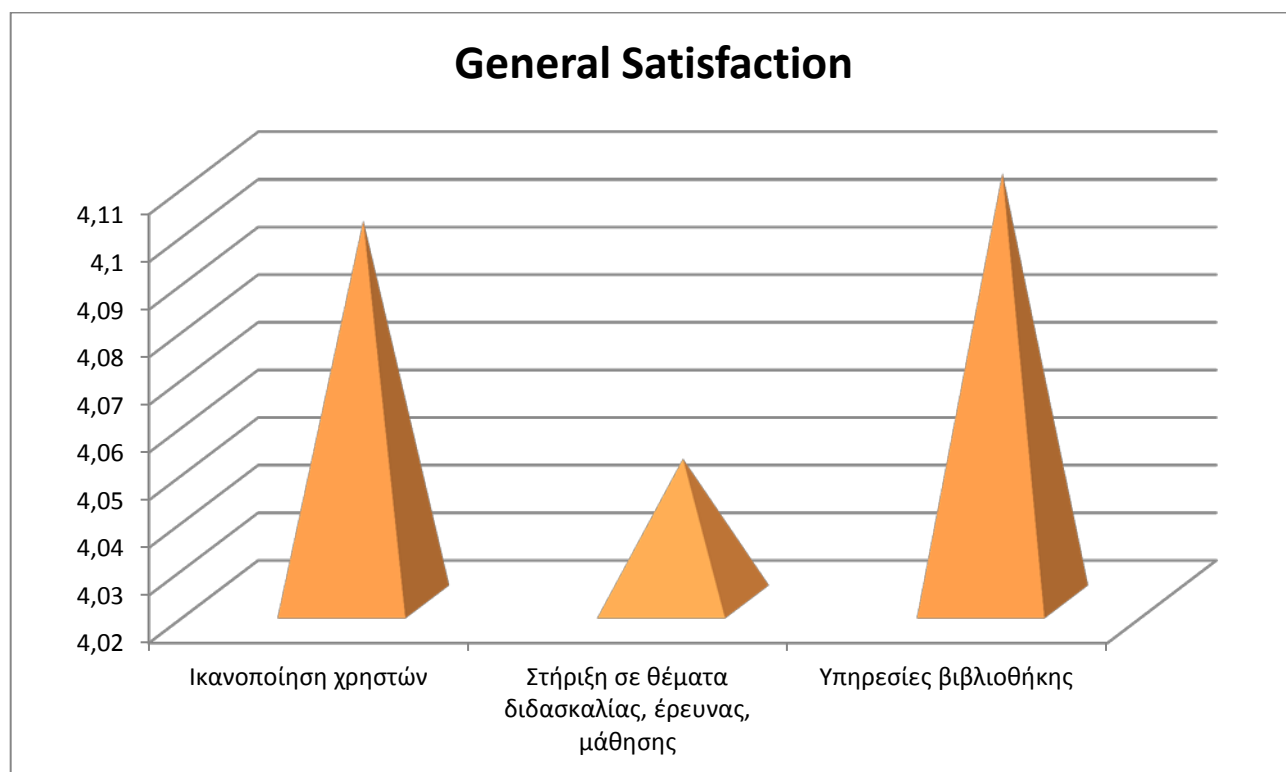
Οι ερωτήσεις από 29 μέχρι 31 αποσκοπούν στην γενική διατύπωση των χρηστών από το γενικό σύνολο προσφερόμενων υπηρεσιών. Παρατηρείται ότι από το σύνολο των απαντήσεων οι χρήστες είναι ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Ειδικά από την ερώτηση «αξιολόγηση ποιότητας υπηρεσιών», τα ποσοστά ικανοποίησης ξεπερνούν το 60% οπότε τα συμπεράσματα είναι άκρως θετικά.

Πιο κάτω ακολουθεί ο σχετικός πίνακας με τον μέσο όρο και την τυπική απόκλιση για κάθε μια από τις δηλώσεις καθώς και το σύνολό τους. Επίσης παρουσιάζονται διαγραμματικά οι απαντήσεις που έχουν να κάνουν με την γενική ικανοποίηση των χρηστών που έχει να προσφέρει η δημοτική βιβλιοθήκη. Ο υψηλότερος μέσος όρος αφορά την μεταβλητή που αξιολογεί τις υπηρεσίες που έχει να προσφέρει η βιβλιοθήκη (Μ.Ο. 4,11) ενώ ο χαμηλότερος αφορά στην μεταβλητή που αφορά στο πεδίο ικανοποίησης η βιβλιοθήκη να

μπορεί να καλύψει τις ανάγκες μάθησης, έρευνας και διδασκαλίας (Μ.Ο. 4,05). Ο συνολικός μέσος όρος για τις μεταβλητές της γενικής ικανοποίησης χρηστών κυμαίνεται λίγο περισσότερο από το 4.

	Μέσος Όρος (Μ.Ο.)	Τυπική Απόκλιση
29. Ικανοποίηση από τον τρόπο αντιμετώπισης των χρηστών	4,1	0,07
30. Ικανοποίηση στήριξης από βιβλιοθήκη για κάλυψη αναγκών σε μάθηση, έρευνα και διδασκαλία	4,05	0,0705
31. Αξιολόγηση υπηρεσιών βιβλιοθήκης	4,11	0,0615
ΣΥΝΟΛΟ	4,08	0,0673

Πίνακας 10. Βιβλιοθήκη και γενική ικανοποίηση (General Information)

Διάγραμμα 11. Κατανομή μέσου όρου ως προς την γενική ικανοποίηση των χρηστών

5.2 Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων

Παράλληλα είχε δημιουργηθεί και ένα ερωτηματολόγιο αποτελούμενο από 10 ερωτήσεις το οποίο απαντήθηκε από μόνο τα συμβαλλόμενα μέρη του έργου της αναδιοργάνωσης της δημοτικής βιβλιοθήκης. Το ένα στάλθηκε στον πρόεδρο της Κυπριακής Ένωσης Βιβλιοθηκονόμων – Επιστημόνων Πληροφόρησης κ. Θεμιστοκλέους Π. και το άλλο στάλθηκε σε μέλος του Δήμου Πάφου κ. Ελευθεριάδου Τ. επικεφαλής/συντονίστρια εκ μέρους του δήμου για την διεξαγωγή του έργου ανασύστασης, αναδιοργάνωσης και επαναλειτουργίας της δημοτικής βιβλιοθήκης.

Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο πραγματοποιήθηκε για να σχηματιστεί η εικόνα των μελών του έργου. Η ΚΕΒΕΠ ανάλαβε εξ ολοκλήρου το σχεδιασμό του έργου από την πρώτη στιγμή, όπου και στο τέλος εγκρίθηκε από το δημοτικό συμβούλιο της Πάφου για την διαδικασία υλοποίησης του εν λόγω έργου. Με το παρόν ερωτηματολόγιο δόθηκε η δυνατότητα να μάθουμε κατά πόσο είναι ικανοποιημένες οι δύο μεριές υλοποίησης του έργου και κατά πόσο ο δήμος Πάφου είναι διαθέσιμο να στηρίξει την προσπάθεια αυτή.

Στην ερώτηση αν η «αναδιοργάνωση – ανασύσταση και επαναλειτουργία της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου» έχει επιτύχει και τα δύο μέρη θεωρούν ότι η αναδιοργάνωση είναι επιτυχημένη καθώς έχουν υλοποιηθεί όλες οι εργασίες όπως είχε δεσμευτεί η ΚΕΒΕΠ από μεριάς της να παραδώσει.

Χαρακτηριστικά το όλο έργο της αναδιοργάνωσης αποτελεί το πρώτο "Success Story" που έχει αναλάβει η Κυπριακή Ένωση Βιβλιοθηκονόμων – Επιστημόνων Πληροφόρησης. Τα στάδια του έργου είχαν σχεδιαστεί να έχουν διάρκεια ενός ολόκληρου έτους. Το έργο ξεκίνησε από την 1/1/2015 και ολοκληρώθηκε στις 31/12/2015. Το αρχικό στάδιο του έργου απαιτούσε την διαλογή του υλικού της συλλογής της βιβλιοθήκης. Μετά την διαλογή του υλικού, χωρίστηκε σε θεματικές κατηγορίες οι οποίες είναι οι εξής:

- Παφολογική συλλογή,
- Παιδική λογοτεχνία,
- Ακαδημαϊκά συγγράμματα και
- Ελληνική λογοτεχνία.

Οι συμβαλλόμενοι είχαν συμφωνήσει ότι το υλικό που έχει αξιολογηθεί θα ενταχθεί σε 4 (Τέσσερις) κατηγορίες με πρώτη κατηγορία το υλικό το οποίο θα τοποθετηθεί άμεσα στα ράφια και ήτοι 6000 βιβλία. Η δεύτερη κατηγορία το υλικό το οποίο είναι χρήσιμο αλλά λόγω περιορισμού στη χωρητικότητα της Βιβλιοθήκης δεν θα τοποθετηθεί στα ράφια αλλά σε άλλο οργανωμένο κλειστό βιβλιοστάσιο (το υλικό αυτό είναι περασμένο στο λογισμικό σύστημα της Βιβλιοθήκης και μπορεί κάποιος να το ζητήσει για να το δανειστεί). Επιπλέον η τρίτη κατηγορία είναι υλικό το οποίο δεν θα επιλεγεί για τη συλλογή της Βιβλιοθήκης (το υλικό αυτό μπορεί να διατεθεί σε άλλες βιβλιοθήκες της Πάφου ή της Κύπρου για ανταλλαγή ή δωρεά) και τέλος η τέταρτη κατηγορία το υλικό όπου έχει απορριφθεί και σύμφωνα με την συμφωνία των ανάδοχων του έργου το υλικό αυτό μπορεί να διατεθεί σε «βιβλιόσπιτα», τα οποία θα τοποθετηθούν σε κομβικά σημεία της πόλης. Στις συλλογές της Βιβλιοθήκης συγκαταλέγονται τα αγορασμένα βιβλία και περιοδικά καθώς και οι δωρεές. Οι συλλογές για εύκολη πρόσβαση διαχωρίστηκαν με τα χρώματα ως ακολούθως:

- References (κόκκινο)
- Παφολογικά (πράσινο)
- Κυπρολογικά (πορτοκαλί)
- Παιδικά (κίτρινο)
- Βιβλιοστάσιο (μπλε)

Η συλλογή της βιβλιοθήκης αποτελείται από τις κατηγορίες αυτές που έχουν προαναφερθεί και το υλικό φτάνει στους 6000 αντιτύπων τα οποία έχουν μηχανογραφηθεί σε μια βάση διεθνούς προτύπου σε βιβλιοθηκονομικό λογισμικό ανοικτού κώδικα (Koha). Μετά την μηχανογράφηση το υλικό έχει ταξινομηθεί σε ράφια σύμφωνα με βάση του ταξιθετικού συστήματος της βιβλιοθήκης του Κογκρέσου (Library of Congress). Συνεπώς σύμφωνα με τα πιο πάνω, το έργο από την σκοπιά της ορθής οργάνωσης και λειτουργίας έχει κριθεί με επιτυχία.

Στην ερώτηση αν όλοι οι στόχοι και σκοποί που έχουν τεθεί έχουν τηρηθεί από μεριάς της η ΚΕΒΕΠ υποστηρίζει ότι σε ποσοστό της τάξης του 95% έχουν τηρηθεί όλα τα συμφωνηθέντα και έχουν επιτευχθεί όλοι οι στόχοι. Εκκρεμούν

όμως δύο βασικές παράμετροι σύμφωνα με την δεύτερη κατηγορία της δημιουργίας του οργανωμένου κλειστού βιβλιοστασίου.

Η δεύτερη παράμετρος που δεν έχει τηρηθεί μέχρι και σήμερα είναι η πρόσληψη επαγγελματία βιβλιοθηκονόμου για λειτουργία της βιβλιοθήκης, όπου το άτομο αυτό μπορεί να συνεχίσει με υψηλούς στόχους. Από μεριάς του δήμου καταθέτεται ότι ο δήμος Πάφου έχει συμπεριλάβει στον προγραμματισμό του, την πρόσληψη / πλήρωση της θέσης με βιβλιοθηκονομικό/ειδικό επί του θέματος με την αποπαγοποίηση των σχετικών περιορισμών που υπάρχουν.

Όσο αφορά την ερώτηση για το πόσο ικανοποιημένα είναι τα άτομα από το πλαίσιο οργάνωσης και διοίκησης του όλου έργου και οι δύο πλευρές δείχνουν πολύ ευχαριστημένες κατά την διάρκεια της υλοποίησης υπήρχαν καθυστερήσεις αλλά η επικοινωνία και από τους δύο φορείς ήταν πολύ καλή και όπως υποστηρίχθηκε υπήρξε μια αγαστή και άρρηκτη συνεργασία. Η ΚΕΒΕΠ υποστηρίζει ότι το έργο της αναδιοργάνωσης θεωρείται ως «Πνευματικό Τέκνο».

Σχετικά με την ερώτηση «κατά πόσο η διοίκηση του δήμου είναι ανοικτή σε πρωτοβουλίες ή καινοτομίες και πως τις αξιολογεί», η διοίκηση του δήμου μέσα από την σχετική Επιτροπή Βιβλιοθήκης, όπως αυτή είχε συσταθεί με προτροπή της ΚΕΒΕΠ ενθαρρύνει και αδιαμφισβήτητα υποστηρίζει την «ανοικτή» σε πρωτοβουλίες αλλά και καινοτομίες εφαρμογές και δράσεις. Επίσης υποστηρίζεται ότι κατά την έναρξη λειτουργίας της βιβλιοθήκης αξιοποιήθηκαν καινοτόμες τεχνολογικές υποδομές, εισάχθηκαν παρεχόμενες υπηρεσίες όπως δυνατότητα αξιοποίησης διαδραστικού πίνακα και προβολέας (projector) για υποστηρικτικές εκπαιδευτικές διαδικασίες. Παράλληλα έχουν εγκαινιαστεί και ημέρες παρακολούθησης εκπαιδευτικών ταινιών στο χώρο της βιβλιοθήκης. Η ΚΕΒΕΠ υποστηρίζει ότι για να συνεχίσουν να υλοποιούνται όλο και πιο αποτελεσματικά όλα τα πιο πάνω και ακόμα περισσότερα θα πρέπει να προσληφθεί έγκαιρα επαγγελματίας του κλάδου για να παραμείνουν και οι χρήστες ικανοποιημένοι.

Στην ερώτηση αν εφαρμόζεται κάποιο σύστημα μέτρησης της ποιότητας των υπηρεσιών και οι δύο μεριές απάντησαν αρνητικά, δεν αξιοποιήθηκε κάποιο σύστημα αξιολόγησης υπηρεσιών. Ο μόνος τρόπος υπηρεσιών μπορεί να

χαρακτηριστεί η ποιότητα των βιβλιογραφικών εγγραφών της συλλογής μέσα από την συνεργασία της βιβλιοθήκης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου όπου παραχώρησε στην δημοτική βιβλιοθήκη το βιβλιοθηκονομικό λογισμικό.

Στην ερώτηση όπου έχουν ερωτηθεί αν πιστεύουν ότι οι χρήστες είναι ικανοποιημένοι από την αναδιοργάνωση υποστήριξαν ομόφωνα ένα μεγάλο ναι και αποδεδειγμένα φαίνεται και από τα αποτελέσματα τις ικανοποίησης των χρηστών. Φαίνεται ότι έχουν αγκαλιάσει θετικά την όλη προσπάθεια που έχει γίνει. Τα σχόλια ήταν ιδιαίτερα κολακευτικά και εποικοδομητικά για περισσότερη ανάδειξη των δυνατοτήτων της «κιβωτού πολιτισμού» του δήμου όπως έχει χαρακτηριστεί. Όπως και στην ερώτηση που αφορά τις μελλοντικές ενέργειες ικανοποίησης των χρηστών, ο δήμος θα επιχειρεί πάντα να ικανοποιεί τις ανάγκες των δημοτών-χρηστών σύμφωνα πάντα με τις οικονομικές δυνατότητες του δήμου και πάντα με τις αυξανόμενες ανάγκες των χρηστών της βιβλιοθήκης.

Όσο αφορά την προώθηση και προβολή της βιβλιοθήκης, υποστηρίζεται ότι ο δήμος στο πλαίσιο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας του «Πάφους 2017», ως ένα μέσο ικανοποίησης διαχρονικών αναγκών πληροφόρησης των δημοτών. Οι συνεργασίες με άλλες βιβλιοθήκες υπάρχουν όπου η βιβλιοθήκη θα εξυπηρετεί τις πληροφοριακές ανάγκες των χρηστών τους.

Σχετικά με την προθυμία στήριξης των βιβλιοθηκών σε συνεργασία με συλλόγους και σχολεία της Πάφου, η απάντηση είναι θετική. Οι σύλλογοι και τα σχολεία της Πάφου, αποτέλεσαν την κορωνίδα των επιδιώξεων του δήμου καθώς ακόμα και η γεωγραφική θέση της βιβλιοθήκης το επιβάλλει. Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι οι πρώτες εκδηλώσεις επικεντρώθηκαν στα σχολεία. Επίσης σημαντική είναι η συνεργασία με πολιτιστικούς φορείς της πόλης και της επαρχίας ευρύτερα.

Εν κατακλείδι, η ερώτηση που αφορούσε στους τρόπους αποτίμησης της ικανοποίησης των χρηστών, αυτό αποδείχθηκε από τα θετικά σχόλια και τις φιλοφρονήσεις του κοινού με την επαναλειτουργία της βιβλιοθήκης. Η ικανοποίηση των χρηστών θα διαφανεί και με το πέρας του χρόνου σε μελλοντική λειτουργία της βιβλιοθήκης.

Κεφάλαιο 6

Συμπεράσματα

6.1 Συμπεράσματα ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας

Με την πρώτη ματιά τα αποτελέσματα που έχουν συλλεχθεί από την έρευνα που έχει πραγματοποιηθεί είναι πολύ ικανοποιητικά. Φαίνεται ότι ο κόσμος της Πάφου, έχει αγκαλιάσει θερμά το έργο ανασύστασης, αναδιοργάνωσης και επαναλειτουργίας της Δημοτικής Βιβλιοθήκης. Η βιβλιοθήκη έχει παραμείνει κλειστή για πολλά χρόνια, και έτσι δόθηκε η ευκαιρία στους πολίτες να έχουν ακόμα ένα στολίδι πολιτισμού στην πόλη τους. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η πλειοψηφία των χρηστών είναι κυρίως γυναίκες με ποσοστό 60% και κυρίως ηλικίας μεταξύ 30 με 45 με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες έχουν τελειώσει τριτοβάθμια εκπαίδευση, επισκέπτονται την βιβλιοθήκη τουλάχιστο μια φορά το μήνα και σε ποσοστό 34% πραγματοποιούν αναζήτηση μέσα από τον ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης. Εξίσου φαίνεται ότι οι χρήστες είναι πολύ ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες που έχουν πλέον να προσφέρει η εν λόγω βιβλιοθήκη μετά από την υλοποίηση του έργου.

Η σημαντικότερη παράμετρος που επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την ικανοποίηση των χρηστών είναι αυτή της «συναισθηματικής σχέσης» (affect to service), όπως φαίνεται και ξεκάθαρα από τα αποτελέσματα που έχουν συλλεχθεί. Είναι αδιαμφισβήτητο, ότι ο χρήστης πρέπει να νιώσει αρχικά οικείος με το περιβάλλον της βιβλιοθήκης και κατόπιν να εμπνευστεί από το προσωπικό της βιβλιοθήκης για να μπορέσει να ερευνήσει την πληροφορία που χρειάζεται.

Οι ερωτήσεις που αφορούν το περιβάλλον βιβλιοθήκης (library as place) επίσης ικανοποιεί τους χρήστες καθώς μιλάμε για ένα καινούργιο, μοντέρνο χώρο με μοντέρνες προδιαγραφές και σύγχρονο εξοπλισμό. Ικανοποιεί όλες τις ηλικίες

μιας και έχει δημιουργηθεί και ειδικός παιδικός χώρος για παιδικές λογοτεχνικές εκδηλώσεις. Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάφου έχει ως στόχο να ενθαρρύνει και να προωθήσει τη φιλιαναγνωσία καθώς και την κουλτούρα χρήσης των βιβλιοθηκών. Η Βιβλιοθήκη στη προσπάθειά να θεμελιώσει την αγάπη για τη δια βίου μάθηση, προσπαθεί να προσελκύσει όσο το δυνατό περισσότερους μικρούς αναγνώστες, προσφέροντας ένα όμορφο και ασφαλές περιβάλλον στο οποίο θα μπορούν να εκφραστούν διαβάζοντας και παίζοντας δημιουργικά παιχνίδια, ζωγραφίζοντας ή συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις που διοργανώνει η Βιβλιοθήκη. Επίσης στη δημοτική βιβλιοθήκη δημιουργήθηκε μια κιβωτός φύλαξης Παφολογικού υλικού με σκοπό τη προστασία της πνευματικής - πολιτιστικής παραγωγής που αφορά την πόλη της Πάφου, αλλά και την προώθηση και προβολή της. Η συλλογή περιλαμβάνει έργα από Πάφους δημιουργούς, έργα που εκδόθηκαν στην Πάφο ή έργα που αναφέρονται στην πόλη και επαρχία Πάφου.

Όσον αφορά την παράμετρο για τους διαθέσιμους πόρους που υπάρχουν στην βιβλιοθήκη και ο τρόπος πρόσβασης σε αυτές (information control), φαίνεται ότι οι χρήστες είναι πλήρως ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες που προσφέρονται και με τον τρόπο αναζήτησης και ανάκτησης σε αυτές. Για το μόνο σημείο που δεν είναι ικανοποιημένοι οι χρήστες είναι για την συλλογή περιοδικών που διαθέτει η βιβλιοθήκη. Αυτό το σημείο αλλάζει εύκολα καθώς εύκολα η βιβλιοθήκη μπορεί να δώσει ιδιαίτερη σημασία στην συλλογή αυτή για περαιτέρω εμπλουτισμό της ανάλογα με τις θεματολογικές ανάγκες των χρηστών της. Επίσης μέσα από την υπηρεσία διαδανεισμού και συνεργασίας της βιβλιοθήκης με άλλες ακαδημαϊκές και δημοτικές βιβλιοθήκες, εύκολα μπορεί να προσφέρει την επιθυμητή πληροφορία που χρειάζονται οι χρήστες ανεξάρτητα αν την έχει η ίδια στην συλλογή της.

Απόλυτης ομοιομορφίας αποτελέσματα είναι αυτά που ικανοποιούν τους χρήστες σε θέμα γνώσεων και πιθανών δεξιοτήτων. Μέσα από την πληροφοριακή παιδεία που προσφέρει η βιβλιοθήκη μπορεί εύκολα και γρήγορα ο ερευνητής να ανακτήσει έγκυρη επιστημονική πληροφόρηση.

Ως σύνολο υπηρεσιών, οι χρήστες είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο που αντιμετωπίζονται από την βιβλιοθήκη όσο αφορά πληροφόρηση και

προσφερόμενες υπηρεσίες. Αν θέλει η βιβλιοθήκη να εμβαθύνει την αξιολόγηση των υπηρεσιών της μπορεί αυτό να το πραγματοποιήσει μέσα από το εργαλείο LibQUAL+™, όπου βασίζεται στο σύνολο υπηρεσιών που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες ως προς την παροχή των υπηρεσιών τους.

Τα συμβαλλόμενα μέρη δηλώνουν ικανοποιημένοι από την όλη υλοποίηση του έργου, σύμφωνα με τους στόχους και σκοπού που έχουν αρχικά ζητηθεί. Φαίνεται να έχουν ληφθεί υπόψη, να προσφερθούν όσο το δυνατό περισσότερες υπηρεσίες προς τους δημότες της βιβλιοθήκης. Θεωρείται ότι η μελλοντική στελέχωση της βιβλιοθήκης θα αποτελέσει το κλειδί της ολοκληρωμένης επιτυχίας του έργου.

Η βιβλιοθήκη έχει οργανωθεί επαρκέστατα αλλά ένα πολύ σημαντικό στοιχείο που πρέπει να επιληφθεί άμεσα είναι να πληρωθεί η θέση της βιβλιοθήκης με επαγγελματία βιβλιοθηκονόμο- επιστήμονα της πληροφόρησης για να είναι σε θέση να συνεχίσει την όλη επιτυχία του έργου, αλλιώς θα αρχίσει και πάλι να αποδυναμώνεται η βιβλιοθήκη. Έχουμε αναφέρει ότι ο ρόλος ενός βιβλιοθηκονόμου σε μια βιβλιοθήκη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αξιολογη προσφορά υπηρεσιών, το επάγγελμα του βιβλιοθηκονόμου είναι συνδεδεμένο με την ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών καθώς συνδράμει στο γενικότερο, επιστημονικό και κοινωνικό χώρο. Ο δήμος θα πρέπει από μεριάς του να σκεφτεί τις αρνητικές συνέπειες που θα προκύψουν και πάλι να έρθει σε αδράνεια η βιβλιοθήκη. Αν οι χρήστες χάσουν την εμπιστοσύνη τους θα είναι πολύ δύσκολο να τους κερδίσουν ξανά. Επίσης σε μελλοντικό χρόνο θα πρέπει να μεριμνήσει όπως το προσωπικό αυξηθεί περισσότερο και να αναπτυχθούν ακόμα περισσότερες δράσεις προς το κοινό.

Κατακλείδι, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι σε ευρωπαϊκές χώρες, οι βιβλιοθήκες αποτελούν πυρήνα πολιτισμού, δράσης και ενδυνάμωσης σε μια κοινωνία και γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και στην περίπτωση της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου για να καταστεί πολιτιστικό κέντρο πληροφόρησης με άμεσο στόχο τη διάδοση του σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό μπορεί να γίνει κατορθωτό μέσα από την δράση της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης 2017.

6.2 Προβλήματα κατά την διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας.

Κατά την διάρκεια της έρευνας μπορώ να επισημάνω ότι δεν αντιμετωπίστηκαν ιδιαίτερα προβλήματα, ή αυτά που είχα να αντιμετωπίσω δεν με εμπόδισαν στην συλλογή των δεδομένων. Παρ' όλα αυτά, το μοναδικό πρόβλημα που αντιμετώπισα ήταν η ανταπόκριση και η συλλογή των δεδομένων. Χρειάστηκε να γίνουν δύο υπενθυμίσεις για την συλλογή των δεδομένων της έρευνας μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και μέσα από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο όπου χρησιμοποίησα για να διεξαχθεί η έρευνα. Ο κόσμος αρχικά έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην διεξαγωγή της εν λόγω έρευνας, αλλά οι απαντήσεις που είχαν συλλεχθεί ήταν σε μικρό αριθμό. Μετά τις υπενθυμίσεις που έγιναν οι χρήστες έφρασαν την προσωπική τους γνώμη για το έργο της αναδιοργάνωσης της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου.

Δυσκολία αντιμετωπίστηκε επίσης και στη συλλογή των δεδομένων που αφορούσαν το δεύτερο ερωτηματολόγιο όπου κλήθηκαν να απαντήσουν η ΚΕΒΕΠ όπου ήταν υπεύθυνοι για την διεξαγωγή και ολοκλήρωσης του έργου, όπου χρειάστηκε περισσότερος χρόνος για την συλλογή των δεδομένων, όπου χρειάστηκε να περιγράψουν από μεριάς του μια πλήρης αποτύπωση απόψεων για το εν λόγω θέμα. Από μεριάς του Δήμου Πάφου ήταν πιο εύκολη η συλλογή δεδομένων γιατί είχαν ήδη το έργο ως τελικό προϊόν και η αξιολόγηση από την δική τους μεριά ήταν πιο εύκολη.

6.3 Προτάσεις

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα όπως αυτά προέκυψαν από την έρευνα που έχει γίνει, παρακάτω παρατίθενται προτάσεις ώστε ο θεσμός των Δημοτικών Βιβλιοθηκών να πάρει την θέση που τους αξίζει, να είναι αποτελεσματικές και κυρίως να ικανοποιούν/υλοποιούν τους στόχους και τους σκοπούς τους όπως αυτές έχουν καθοριστεί σύμφωνα με την σωστή οργάνωση και διοίκηση που διέπουν όλες τις Δημοτικές Βιβλιοθήκες. Αδιαμφισβήτητα έχουμε αναφέρει και σε άλλο κεφάλαιο ότι οι δημοτικές βιβλιοθήκες αποτελούν μεγάλο και

καθοριστικό ρόλο στην διάδοση των γνώσεων. Σε μια κοινωνία, η ύπαρξη βιβλιοθήκης αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην πνευματική άνοδο.

Αρχική πρόταση είναι οι δημοτικές βιβλιοθήκες να περιλαμβάνουν καινοτόμες και ελκυστικές υπηρεσίες που θα προσφέρουν αντιμετώπιση σε διάφορα προβλήματα του δημότη, ενώ απαιτείται ενίσχυση και στήριξη των υπηρεσιών από τις ίδιες τις δημοτικές αρχές. Πρέπει ο δημότης να νιώσει την ασφάλεια να αποταθεί στην δημοτική βιβλιοθήκη με σκοπό να βοηθηθεί να επιλυθεί το πρόβλημά του, όταν αυτά αφορούν κατάρτιση, πρόσβαση στην χρειαζόμενη πληροφορία, επανεκπαίδευση του πολίτη όσο αφορά την δια βίου μάθηση, απόκτηση δεξιοτήτων, ψυχαγωγία, επικοινωνία καθώς και σε οποιοδήποτε άλλες ειδικές ανάγκες προκύψουν.

Επίσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και στα προβλήματα που προκύπτουν από τους εξωτερικούς παράγοντες όπως είναι η τεχνολογική εξέλιξη όπου απαιτεί αλλαγές και νέες τεχνολογίες. Η σημερινή γενιά βρίσκεται συνεχώς σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον, όπως επίσης υπάρχει μια συνεχώς έκρηξη ψηφιακών εκδόσεων (e-journals, wikis, blogs, podcasts, e-books), επίσης πολλοί καθηγητές, δάσκαλοι, συγγραφείς, εκδότες επιζητούν πρόσβαση στην ανοικτή πρόσβαση (Open Access), ανάγκη υποστήριξης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και απαιτήσεων νέων ερευνών, δεξαμενές ερευνητών, επιχειρήσεις και ανεξάρτητους ερευνητές. Ζωτικής σημασίας είναι η οικογενειακή υποστήριξη στην φιλαλαγνωσία από την προσχολική και παιδική ηλικία, υποστήριξη σε διαπολιτισμικές δράσεις όπως και πολλές άλλες απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν. Όλα τα πιο πάνω είναι οι μελλοντικές απαιτήσεις που θα έχει ο άνθρωπος και η δημοτική βιβλιοθήκη, θεωρώ σε αυτό το περιβάλλον θα πρέπει να μπορεί να σταθεί επάξια. Θα πρέπει βρει τρόπους να συνδυάσει τους παραδοσιακούς τρόπους πολιτική που έχει μέχρι τώρα, να μπορεί να τις παντρέψει με τις νέες δυνατότητες και να είναι σε θέση να τις κάνει να λειτουργήσουν αποτελεσματικά προς τον χρήστη. Υιοθετώντας νέες μεθόδους προσέγγισης γνώσεων και πληροφοριών εξασφαλίζουν ταυτόχρονα μια αποτελεσματική και βιώσιμη λειτουργία προς τους κοινότες της. Σύμφωνα με την πρόταση της Εθνικής Πολιτικής των Δημοτικών Βιβλιοθηκών που είχε προταθεί από την Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων & Επιστημόνων

Πληροφόρησης το 2012 (ΕΕΒΕΠ), υποστηρίζεται το εξής: «Στόχος της Εθνικής Πολιτικής Δημοτικών Βιβλιοθηκών είναι να αναδείξει, να συντονίσει, και να κατευθύνει το σημαντικό ρόλο που επιτελούν οι δημοτικές βιβλιοθήκες στις τοπικές κοινωνίες και με αναβαθμισμένη παρουσία να προάγουν τις προοπτικές που ανοίγονται στην επιβίωση και στην ισόρροπη ανάπτυξη του πολίτη.» (ΕΕΒΕΠ, 2012)

Όλα αυτά είναι εφικτό να υλοποιηθούν μέσα ακόμα από τα επιχειρησιακά προγράμματα που προσφέρονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπάρχουν προγράμματα όπου μπορεί να βοηθήσουν οικονομικά τους δήμους χωρίς να χρειάζεται ο δήμος να υποστεί διαχειριστικά έξοδα. Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά projects, είναι ένα μέσο να λάβουν οι βιβλιοθήκες πρωτοβουλίες για υιοθέτηση νέων εγχειρημάτων αποκτώντας σχετική εμπειρία παράλληλα. Μέσα από τέτοιου είδους συνεργασίες, προκύπτουν διεθνείς συνεργασίες και πρότυπα συνεργασίας με διάφορους οργανισμούς, όπου αυτό συντελεί στην αλλαγή κουλτούρας των ανθρώπων.

Επιπλέον πρόταση, είναι η δημοτική βιβλιοθήκη Πάφου να επεκτείνει τις συνεργασίες της και με άλλες κατηγορίες βιβλιοθηκών. Πέραν από την συνεργασία των λοιπών κυπριακών δημοτικών και ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών της Κύπρου, επιβάλλεται να ενταχθεί σε ένα ευρύτερο δίκτυο βιβλιοθηκών και σε ξένες χώρες. Αξιοσημείωτο δίκτυο είναι αυτό της Ελλάδας όπου μπορεί να αναπτύξει συνεργασίες με άλλους φορείς, με σκοπό την “εκμετάλλευση” του καλού brand name άλλων βιβλιοθηκών, διερευνώντας παρεχόμενες υπηρεσίες, υιοθέτηση νέων τεχνολογιών, προσαρμογή σε νέα πρότυπα, υιοθέτηση νέων ρόλων, ενίσχυση επικοινωνιακής πολιτικής όπως και απόκτηση πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων και σε ηλεκτρονικό περιεχόμενο.

Περαιτέρω βήμα είναι η δημιουργία εθνικού αποθετηρίου. Σημαντική είναι η κατάθεση ιστορικού παφολογικού υλικού στην εθνική βιβλιοθήκη της Κύπρου, στο αποθετήριο της Europeana με σκοπό την διάδοση στο ευρύτερο εθνικό πολιτισμό.

Ακόμα μια πρόταση είναι αυτή της δημιουργίας κινητών βιβλιοθηκών σε απομακρυσμένα γεωγραφικά σημεία και σε χωριά της Πάφου που δεν είναι εφικτή η συχνή επίσκεψη στον χώρο της βιβλιοθήκης. Αυτό θα εξυπηρετήσει

όλο και περισσότερο κόσμο που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει μια βιβλιοθήκη. Οι κινητές βιβλιοθήκες μπορεί να αποτελέσουν μέσο για πολιτιστική ανάπτυξη, οργάνωση εκδηλώσεων που θα ικανοποιούν ενημερωτικό και ψυχαγωγικό χαρακτήρα.

Εν κατακλείδι, σημαντική παράμετρος είναι η στελέχωση της βιβλιοθήκης με εξειδικευμένο και σωστά καταρτισμένο προσωπικό (βιβλιοθηκονόμος), όπως έχουμε παραθέσει και σε προηγούμενο κεφάλαιο πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου και τι μπορεί να συνεισφέρει στην διάδοση και διασφάλιση της γνώσης. Δεν θα πρέπει να ξεχνιέται το γεγονός ότι οι βιβλιοθήκες δεν αποτελούν κερδοσκοπικούς οργανισμούς και το πόσο αποτελεσματικές είναι. Αυτό βέβαια προκύπτει από το πόσο συνδράμουν στην ικανοποίηση των κοινοτικών αναγκών σύμφωνα με τις υπηρεσίες που έχουν να προσφέρουν.

Κεφάλαιο 7

Επίλογος

Ανέκαθεν η ΕΕ έδειξε ότι έχει αναγνωρίσει τον σημαντικό ρόλο των βιβλιοθηκών και με κάθε προσπάθεια ενισχύει τα κράτη-μέλη της στις αναβαθμίσεις μέσα από επιχειρησιακά προγράμματα. Η κατάσταση των βιβλιοθηκών στην χώρα μας έχει βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες για να βελτιωθεί η εικόνα και ο τρόπος λειτουργίας των βιβλιοθηκών, θα λέγαμε ότι έχουμε την μετάβαση των βιβλιοθηκών από απλούς χώρους αποθήκευσης βιβλίων και αρχείων να καταστούν κέντρα προώθησης της γνώσης και προώθηση της φιλαλαγωγίας.

Η παρούσα διατριβή, κατέδειξε μέσα από τα αποτελέσματα της έρευνας ότι ο τρόπος της οργάνωσης και διοίκησης της δημοτικής βιβλιοθήκης και μέσα από το έργο της «Αναδιοργάνωση - Επαναλειτουργία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου», είναι αποτελεσματική και ικανοποιεί τους καινούργιους στόχους που έχουν θεσπιστεί καθώς ευθυγραμμίζεται πλέον η ταυτότητα της βιβλιοθήκης.

Επίσης η έρευνα έχει καταδείξει, ότι σε γενικές γραμμές οι δημότες να έχουν αγκαλιάσει ζεστά την όλη προσπάθεια που έχει γίνει και το δείχνουν καθημερινά με την σημαντική αύξηση της χρήσης της βιβλιοθήκης, ενώ η βιβλιοθήκη προσπαθεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες τεχνολογικές προκλήσεις.

Τα μέρη που έχουν συμβάλει στην υλοποίηση του έργου φαίνονται να είναι απόλυτα ικανοποιημένοι από την προσπάθειά αυτή όπως έχουν χαρακτηρίσει το έργο ως «πνευματικό τέκνον». Επίσης ευχαριστημένα είναι τα συμβαλλόμενα μέρη του Δήμου όπου πλέον μπορούν να θαυμάζουν το στολίδι της πόλης του, μιας και η δημοτική βιβλιοθήκη της Πάφου θα συμβάλει ως κέντρο πληροφόρησης στο πλαίσιο της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης 2017.

Επομένως η δημοτική βιβλιοθήκη Πάφου αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεσματικής αναδιοργάνωσης και για άλλες δημοτικές βιβλιοθήκες. Για να διατηρηθεί το όλο έργο θα πρέπει να επιδιώκει την συνεχούς κάλυψη θεμάτων

διοίκησης, διαχείρισης και οργάνωσης, με σκοπό να ανταποκρίνεται στο πολιτιστικό της ρόλο. Κλείνοντας θεωρείται σημαντικό από την εργασία αυτή, η έμφαση που πρέπει να δίνεται στην λειτουργία της οργάνωσης και της διοίκησης ώστε όλες οι δημοτικές βιβλιοθήκες να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη τους.

Παράρτημα Α

Ερωτηματολόγιο

Α.1 Ερωτηματολόγιο Ικανοποίησης Χρηστών

Αγαπητοί χρήστες της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου,

Η πιο πάνω εργασία διεξάγεται στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, «Διοίκηση Επιχειρήσεων». Η άνωθεν μελέτη περιλαμβάνει την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου που αφορά την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών της δημοτικής βιβλιοθήκης μετά από την ολοκλήρωση του έργου της αναδιοργάνωσης που έχει γίνει σύμφωνα με το σχέδιο που είχε προταθεί από την Κυπριακή Ένωση Βιβλιοθηκονόμων – Επιστημόνων Πληροφόρησης μετά από την αίτηση του Δήμου Πάφου.

Παρακαλώ όπως απαντήσετε με ειλικρίνεια τις πιο κάτω ερωτήσεις σύμφωνα με την δική σας κρίση. Δεν υπάρχουν σωστές και λάθος απαντήσεις. Για την ολοκλήρωση του ερωτηματολογίου θα χρειαστείτε περίπου 5 λεπτά. Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν μόνο για ερευνητικούς σκοπούς.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων,

Ευγενία Κωνσταντίνου

	Το επίπεδο εξυπηρέτησης που μου παρέχεται είναι	
	Χαμηλό	Υψηλό
1) Το προσωπικό εμπνέει εμπιστοσύνη στους χρήστες	○ ○ ○ ○ ○	
2) Δυνατότητα πρόσβασης από το σπίτι ή το γραφείο μου		
3) Ο χώρος που προσφέρεται ενθαρρύνει τη μελέτη και τη μάθηση		
4) Εξατομικευμένη προσοχή στους χρήστες		
5) Ο Ιστότοπος βιβλιοθήκης διευκολύνει των εντοπισμό πληροφοριών		
6) Το ωράριο λειτουργίας είναι βολικό		
7) Έντυπο υλικό που απαιτείται για την έρευνά μου		

πληροφορίες	
28) Η βιβλιοθήκη μου παρέχει τις δεξιότητες πληροφόρησης που χρειάζομαι για την εργασία ή τις σπουδές μου	
29) Γενικά είμαι ικανοποιημένος/η με τον τρόπο που αντιμετωπίζομαι στην βιβλιοθήκη	
30) Γενικά είμαι ικανοποιημένος/η με την υποστήριξη που έχω από τη βιβλιοθήκη για κάλυψη των αναγκών μου σε μάθηση, έρευνα ή και διδασκαλία	
31) Πως αξιολογείται γενικά την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει η βιβλιοθήκη?	Ανεπαρκής Εξαίρετη
Παρακαλώ προσδιορίστε τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιείται τη βιβλιοθήκη	
32) Πόσο συχνά χρησιμοποιείται το χώρο της Βιβλιοθήκης	Καθημερινά Τουλάχιστο μια φορά την εβδομάδα Τουλάχιστο μια φορά το μήνα Τουλάχιστο μια φορά το τρίμηνο Ποτέ
33) Πόσο συχνά χρησιμοποιείται την αναζήτηση από τον κατάλογο της βιβλιοθήκης μέσω της ιστοσελίδας της?	Καθημερινά Τουλάχιστο μια φορά την εβδομάδα Τουλάχιστο μια φορά το μήνα Τουλάχιστο μια φορά το τρίμηνο Ποτέ
34) Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε Yahoo, Google ή οποιεσδήποτε άλλες διαδικτυακές πύλες εκτός της βιβλιοθήκης για την πληροφόρησή σας?	Καθημερινά Τουλάχιστο μια φορά την εβδομάδα Τουλάχιστο μια φορά το μήνα Τουλάχιστο μια φορά το τρίμηνο Ποτέ
Πως βλέπετε την βιβλιοθήκη στο μέλλον. Ποια από τα ακόλουθα σενάρια είναι πιθανά για εσάς; Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μια απαντήσεις,	
35) Λιγότερες , μεγαλύτερες και καλύτερες βιβλιοθήκες	
36) Περισσότερες ψηφιακές υπηρεσίες όπως:	
- Ηλεκτρονικά βιβλία	
- Ψηφιακές συλλογές	
- Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων	
- Περισσότερες πληροφορίες διαδικτυακές	
- Κράτηση/δανεισμός μονογραφιών	

- Παραγγελία άρθρων	
37) Οι βιβλιοθήκες θα χρησιμοποιούνται επίσης ως τόπος συνάντησης για μελέτη της κοινότητας, εκθέσεις και άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες	
38) Οι βιβλιοθήκες θα φιλοξενούν και άλλες δημόσιες υπηρεσίες	
39) Θα διαθέτουν βιβλία της συλλογής σε δημόσιους χώρους της τοπικής κοινότητας	
40) Θα υπάρχουν ενημερωτικά κιόσκια σε δημόσιους χώρους της τοπικής κοινότητας με σκοπό την πρόσβαση στις βιβλιοθήκες	
41) Ελεύθερα σχόλια:	
Δημογραφικά στοιχεία:	
42) Ηλικία:	Κάτω των 18 18-22 23-30 31-45 46-65 Άνω των 65
43) Φύλο	Άρρεν Θήλυ
44) Επάγγελμα	Δημόσιος Υπάλληλος Ιδιωτικός Υπάλληλος Ελεύθερος Επαγγελματίας Οικιακά Συνταξιούχος Άνεργος Φοιτητής/Σπουδαστής Μαθητής Άλλο
45) Μορφωτικό Επίπεδο	Δημοτικό Γυμνάσιο / Λύκειο ΤΕΙ ΑΕΙ Μεταπτυχιακό Διδακτορικό

A.2 Ερωτηματολόγιο προς τα Συμβαλλόμενα Μέρη ΚΕΒΕΠ –Δήμος Πάφου

1) Πιστεύεται ότι η αναδιοργάνωση της δημοτικής βιβλιοθήκης Πάφου έχει πετύχει?

- 2) Έχουν υλοποιηθεί όλοι οι στόχοι και σκοποί που έχουν τεθεί; Αν όχι αναφέρεται που δεν έγινε αυτό κατορθωτό και γιατί.
- 3) Είστε ικανοποιημένοι από το πλαίσιο οργάνωσης και διοίκησης της αναδιοργάνωσης του όλου έργου;
- 4) Κατά πόσο η διοίκηση του δήμου είναι ανοικτή σε πρωτοβουλίες ή καινοτομίες και πως τις αξιοποιεί;
- 5) Εφαρμόζεται κάποιο σύστημα μέτρησης ποιότητας των υπηρεσιών ή κάποιο σύστημα αξιολόγησης για τη βελτίωση των υπηρεσιών;
- 6) Πιστεύετε ότι οι χρήστες είναι ικανοποιημένοι γενικά από τη συγκεκριμένη δράση και που πιστεύετε ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης;
- 7) Πως οι υπηρεσίες του Δήμου θα προβούν σε ενέργειες ικανοποίησης των χρηστών της βιβλιοθήκης;
- 8) Πιστεύεται πως ο Δήμος θα προωθήσει – προβάλλει ικανοποιητικά την Βιβλιοθήκη; Αν ναι με ποιο τρόπο;
- 9) Ο Δήμος Πάφου είναι πρόθυμος να στηρίξει την συμμετοχή της βιβλιοθήκης σε συνεργασίες με τους συλλόγους και τα σχολεία της Πάφου; Υπάρχει κάποιος άλλος τρόπος που μπορείτε να προωθήσετε την προσπάθεια αυτή;
- 10) Με ποιους τρόπους αποτιμάτε την ικανοποίηση των χρηστών της βιβλιοθήκης σας και πόσο συχνά;

Βιβλιογραφία

American Library Association Presidential Committee on Information Literacy (1998), A Progress Report on Information Literacy: an Update on the American Library Association Presidential Committee on Information Literacy: Final Report <http://www.ala.org/acrl/publications/whitepapers/presidential>

[Πρόσβαση: 02/02/2016]

Casson L., (2006), Οι Βιβλιοθήκες Στον Αρχαίο Κόσμο. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης

Haggstrom, Britt Marie (2004), The Role of Libraries in Lifelong Learning: Final Report of the IFLA Project Under the Section for Public Libraries <http://archive.ifla.org/VII/s8/proj/Lifelong-LearningReport.pdf> [Πρόσβαση:

07/12/2015]

IFLA (2002), Statement on Libraries and Sustainable Development, Meeting in Glasgow on the occasion of the 75th anniversary of its formation, the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). <http://www.ifla.org/III/eb/sust-dev02.html> [Πρόσβαση: 05/12/2015]

IFLA (2006), Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Πληροφοριακή Παιδεία στην Δια Βίου Μάθηση <http://www.ifla.org/files/assets/information-literacy/publications/ifla-guidelines-el.pdf> [Πρόσβαση: 03/02/2016]

IFLA/UNESCO (1994), Public Library Manifesto. <http://www.ifla.org/VII/s8/unesco/eng.html> [Πρόσβαση:

07/12/2015]

Killcullen M. (1998), Teaching Librarians to Teach: Recommendations on what we Need to Know. Reference Services Review, 26 (2), 7-18.

Βασιλακάκη Ε. & Χαλεπλιόγλου Α. (2007), Στρατηγικός Σχεδιασμός για τη Διαχείριση Ανθρώπινων Πόρων στις Δημόσιες Βιβλιοθήκες στα Πρακτικά του 16ου Πανελληνίου Συνέδριου Ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, 1-3 Οκτωβρίου 2007. Πειραιάς. Αθήνα: Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Πειραιά σσ. 77-92

Γερόλιμος Μ. (2008), Ο Ρόλος του Βιβλιοθηκονόμου σε ένα Μεταβαλλόμενο Περιβάλλον

Πληροφόρησης. <http://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/24329#page/1/module/2up> [Πρόσβαση: 10/10/2015]

Δαλίου Δ. (2003), Δημοτικές Βιβλιοθήκες και Τοπική Κοινωνία: Αξιολόγηση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών στο Πλαίσιο Καλών Πρακτικών και Προγραμμάτων της Ε.Ε. Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (1999), Γενικές Αρχές Μάνατζμεντ, Τουριστική Νομοθεσία και Οργάνωση Εργοδοτικών και Συλλογικών Φορέων. Τόμος Α' : Γενικές Αρχές Μάνατζμεντ. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (2002), οι Διαστάσεις των Πολιτιστικών Φαινομένων. Τόμος Β': Πολιτιστικό Πλαίσιο. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (2003), Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Έργων. Τόμος Α' : Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων & Επιστημόνων Πληροφόρησης (2012), Πρόταση για Εθνική Πολιτική Δημοτικών Βιβλιοθηκών. <http://www.eebep.gr/wp-content/uploads/Protasi.pdf> [Πρόσβαση: 10/10/2015]

Καζάζη Μ. (2002), Αρχές Ταξινόμησης. 2η Έκδοση Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην

Καπανδρέου Α. (2014), Η Ιστορία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου και η Συμφωνία για Επαναλειτουργία της από την ΚΕΒΕΠ http://andreaskandreou.blogspot.com.cy/2014/12/blog-post_6.html [Πρόσβαση: 11/01/2016]

Κορομπίλη Σ., Μάλλιαρη Α., Χριστοδούλου Γ., (2007), Συμβολή των Βιβλιοθηκονόμων στην Πληροφοριακή Παιδεία. 16ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 1-3 Οκτωβρίου 2007, Πειραιάς

Κυριακή – Μάνεση Δ. (1999), Κέντρα Τεκμηρίωσης & Πληροφόρησης: Ρόλος, Λειτουργίες, Οργάνωση. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων

Κυριακοπούλου Χ. (2011), το Σύστημα των Δημοτικών Βιβλιοθηκών ως Ενεργή Συνιστώσα στο Εθνικό Δίκτυο

- Βιβλιοθηκών. <http://lekythos.lib.ucy.ac.cy/handle/10797/12563> [Πρόσβαση: 14/10/2015]
- Κυριλλίδου Μ. (2005), η Διεθνοποίηση της Αξιολόγησης των Βιβλιοθηκών και η Ανάπτυξη του LibQUAL+™ http://www.libqual.org/documents/admin/libqual_greek2004.pdf [Πρόσβαση: 17/01/2016]
- Μάνεση Δ.-Κ. (1999), Κέντρα Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης: Ρόλος, Λειτουργίες, Οργάνωση. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Μάντζαρης Γ. (2003), Σύγχρονη Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων. Αθήνα: Β. Γκιούρδας Εκδοτική
- Μπαγιάς Α. (1999), Αρχιτεκτονική: Βασικές Έννοιες και Αρχές. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική
- Μπαλατζάρας Μ. (2005), Δια Βίου Μάθηση και ο Ρόλος των Βιβλιοθηκών. Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο.
- Μπουραντάς Δ., (2002), Μάνατζμεντ: Θεωρητικό Υπόβαθρο, Σύγχρονες Πρακτικές. Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου
- Νικολάου Δ., Ασπρή-Μασούρεκκου Δ., Ευθυμίου Μ., Φραγκούδη Α. (2008), Δημοτικές Βιβλιοθήκες στην Κύπρο, Βήματα για τη Διαμόρφωση ενός Συστήματος Συνεργασίας Κυπριακών Βιβλιοθηκών. 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημοτικών Βιβλιοθηκών, 4-5 Δεκεμβρίου 2008, Δήμος Ηρακλείου Αττικής
- Οικονόμου Ι. Β., (1998), Οι Βιβλιοθήκες και ο Ρόλος τους. Αθήνα: Ατραπός
- Παλαμιώτη Σ. (1998), Λαϊκές Βιβλιοθήκες : Οδηγός για την Οργάνωσή τους. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.
- Παλαμιώτης Σ. (1998), Λαϊκές Βιβλιοθήκες: Οδηγός για την Οργάνωσή τους. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.
- Στειακάκης Ε., Κατζός Ν. (2002), Management: μια Σύγχρονη Άποψη. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη
- Τζινιέρη-Τζανετάκου Ε. (χ.χ.), Δημόσιες-Κινητές Βιβλιοθήκες και Παροχή Υπηρεσιών στο Κοινό: το Νομικό Πλαίσιο. http://www.eae.org.gr/congress/Papers/Pap_Tzanetakou-fin.pdf [Πρόσβαση: 15/10/2015]

Τζωρτζάκης Κ., Τζωρτζάκη Α.Μ., (2007), Οργάνωση και Διοίκηση: Το Μάνατζμεντ της Νέας Εποχής. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Rosili

Τρανταλλίδη Μάγδα (2004), Δημόσιες Βιβλιοθήκες και Κοινωνικός Αποκλεισμός : Ευρωπαϊκές Πολιτικές για την Πραγμάτωση της Δια Βίου Μάθησης. <http://slideplayer.gr/slide/2688160/> [Πρόσβαση: 07/12/2015]

Τσάφου Σ., Κυριακοπούλου Χ., Πολίτης Δ. (2012), Πρόταση για Εθνική Πολιτική Δημόσιων Βιβλιοθηκών

Τσιμπόγλου Φ.Χ. (2009), Η Δυναμική των Δημοτικών Βιβλιοθηκών σε Ένα Σύστημα Εθνικής Πολιτικής Βιβλιοθηκών, Μέσω Συνεργατικών Δράσεων. http://eprints.rclis.org/14858/1/Tsimpoglou_1_synedrio_dimotikon.pdf [Πρόσβαση: 14/10/2015]